

***ŠPECIÁLNY PREDVSTUPOVÝ PROGRAM PRE
POĽNOHOSPODÁRSTVO A ROZVOJ VIDIEKA V SLOVENSKEJ
REPUBLIKE***

VIACROČNÁ FINANČNÁ DOHODA

medzi

***KOMISIOU EURÓPSKÝCH SPOLOČENSTIEV V MENE
EURÓPSKEHO SPOLOČENSTVA***

a

SLOVENSKOU REPUBLIKOU

VIACROČNÁ FINANČNÁ DOHODA

Komisia európskych spoločenstiev, ďalej uvádzaná ako “komisia”, konajúc za a v mene Európskeho spoločenstva, ďalej uvádzané ako “spoločenstvo”

na jednej strane a

vláda Slovenskej republiky, konajúca za a v mene Slovenskej republiky, ďalej uvádzaná ako Slovenská republika

na strane druhej,

a spolu uvádzané ako “zmluvné strany”,

keďže,

- (1) Špeciálny predvstupový program pre rozvoj poľnohospodárstva a vidieka (ďalej nazývaný ako "SAPARD") vytvorený na základe nariadenia Rady (ES) číslo 1268/1999 zo dňa 21. júna 1999 o podpore spoločenstva na predvstupové opatrenia pre rozvoj poľnohospodárstva a vidieka v kandidátskych krajinách strednej a východnej Európy v predvstupovom období.⁽¹⁾
- (2) Slovenská republika je spôsobilá stať sa prijímateľom programu SAPARD;
- (3) Slovenská republika schválila plán rozvoja poľnohospodárstva a vidieka a predložila ho komisii na schválenie ako program;
- (4) plán bol schválený rozhodnutím komisie ako program rozvoja poľnohospodárstva a vidieka, v súlade s článkom 4 (5) nariadenia (ES) č. 1268/1999m dňa 17.novembra 2000. Je nevyhnutné stanoviť podmienky pre implementáciu programu rozvoja poľnohospodárstva a vidieka a akýchkoľvek jeho dodatkov v Slovenskej republike;
- (5) program musí byť realizovaný na decentralizovanom základe vychádzajúc z rozhodnutia komisie, ktorým sa prideliuje riadenie pomoci agentúre v Slovenskej republike v súlade s článkom 12 (2) nariadenia rady (ES) č.1266/99 zo dňa 21. júna 1999, o koordinácii pomoci kandidátskym krajinám v rámci predvstupovej stratégie a dodatku nariadenia (EHS) č. 3906/89,⁽²⁾

SA DOHODLI NASLEDOVNE:

⁽¹⁾ OJ L 161,26.6.1999, p.87

⁽²⁾ OJ L 161,26.6.1999, p.68

Článok 1

Cieľ

1. Táto dohoda ustanovuje technický, právny a administratívny rámec, podľa ktorého bude realizovaný program rozvoja poľnohospodárstva a vidieka v Slovenskej republike vrátane akýchkoľvek jeho dodatkov (ďalej "program"). Odkaz na súlad s touto dohodou bude chápaný aj ako súlad s programom, s ročnou finančnou dohodou a rozhodnutím komisie v zmysle článku 3(1), časti A prílohy.
2. Slovenská republika zabezpečí náležitú realizáciu programu v Slovenskej republike na decentralizovanom základe, v súlade s ustanoveniami tejto dohody.
3. V prípade sporu budú ustanovenia tejto dohody nadradené ustanoveniam v programe.

Článok 2

Ročná finančná dohoda

1. Po odsúhlasení programu komisiou a uzatvorení tejto dohody bude ročná finančná dohoda uzatváraná každoročne.
2. Finančný záväzok spoločenstva bude stanovený v ročnej finančnej dohode. Toto sú jediné nástroje, ktoré určujú finančný záväzok spoločenstva voči Slovenskej republike. Každá ročná finančná dohoda bude ustanovovať:
  - (a) maximálny finančný záväzok spoločenstva pre Slovenskú republiku a dobu platnosti záväzku pre daný rok
  - (b) ak je to vhodné, dodatky k ustanoveniam tejto dohody.
3. Po vstupe do Európskej únie Slovenská republika stratí nárok na podporu z programu.

Článok 3

Inšpekcia a audit

1. Komisia a Audítorský dvor európskych spoločenstiev (ďalej nazývaný ako “audítorský dvor”) budú mať za účelom realizácie programu právo vyslať svojich predstaviteľov alebo riadne splnomocnených zástupcov na vykonanie:

- (a) technických alebo finančných misií alebo auditov v Slovenskej republike;
- (b) inšpekcií za účelom odhaľovania nezrovnalostí a defraudácií.

Takéto misie, audity a inšpekcie môžu zahŕňať predovšetkým prešetrenie systémov a postupov, kontrolu na mieste a to:

- projektov a prijímateľov,
- osvedčení o pôvode, dodávateľov tovarov a služieb pre užívateľov podporených v rámci programu, a to predovšetkým z hľadiska overenia ekonomickej pravdivosti cenových ponúk a tržieb.

O takejto misii alebo audite spoločenstvo vopred oboznámi predstaviteľov Slovenskej republiky.

2. Slovenská republika bude viesť záznamy a účty adekvátne k identifikovaným projektom, prípadne k službám financovaným z programu v súlade so správnym účtovným postupom berúcim do úvahy požiadavky tejto dohody.

Týmto sa zabezpečí, že predstavitelia alebo zástupcovia, v zmysle odseku 1 majú právo preskúmať celú dokumentáciu, systémy a účty patriace k projektom, a kde je to vhodné, služby financované z programu.

Týmto sa zabezpečí, že všetci prijímatelia budú najneskôr do dňa vybratia ich projektu upozomení, že predstavitelia a zástupcovia v zmysle odseku 1 majú právo vykonať kontrolu na mieste.

3. Slovenská republika na základe žiadosti predstaviteľov a zástupcov v zmysle odseku 1 poskytne všetky dokumenty a informácie, vrátane vytvorených alebo uchovávaných v elektronickej forme, ktoré sa týkajú prijatých záväzkov a výdavkov financovaných v rámci programu. Na uľahčenie práce predstaviteľov a zástupcov spoločenstva v rámci tejto dohody Slovenská republika prijme vhodné opatrenia.

Článok 4

Urovanie sporu

Spory medzi zmluvnými stranami, týkajúce sa tejto dohody, budú urované v súlade s časťou G prílohy.

Článok 5

Jazyk

1. Akákoľvek komunikácia medzi komisiou a Slovenskou republikou vo vzťahu k tejto dohode bude v anglickom jazyku.
2. Slovenská republika zabezpečí, že za účelom overovania podľa článku 3 (1) časti A prílohy bude komisii k dispozícii príslušná národná legislatíva, písomná príručka postupov, pokyny, štandardné kontrolné formuláre, príslušné administratívne oznámenia, štandardné dokumenty a formuláre v anglickom jazyku. V prípade, že bude potrebná dokumentácia pre iné účely ako pre toto overenie, ale nie je dostupná v anglickom jazyku, Slovenská republika na základe žiadosti komisie promptne zabezpečí texty v anglickom jazyku.

Článok 6

Ukončenie dohody

1. Komisia a Slovenská republika bude každá v súlade s ich príslušnými špecifickými záväzkami monitorovať realizáciu programu v rámci tejto dohody. Bez toho, aby to ovplyvnilo práva a povinnosti ustanovených na iných miestach tejto dohody, každá zo zmluvných strán môže ukončiť túto dohodu, ak druhá strana prestane plniť akékoľvek svoje záväzky týkajúce sa tejto dohody. Ak jedna strana zistí takéto neplnenie, bude bezodkladne informovať druhú stranu.
2. Ak komisia zistí nesúlad so záväzkami tejto dohody:
  - (a) bude informovať Slovenskú republiku o svojich zámeroch spolu s ich odôvodnením (odôvodneniami),
  - (b) bude mať právo s ohľadom na program, ale bez toho, aby to ovplyvnilo ustanovenia uvedené v článku 11 a 12 v časti A prílohy:

- (i) uskutočniť finančné úpravy voči Slovenskej republike,
- (ii) pozastaviť prevod peňažných prostriedkov do Slovenskej republiky,
- (iii) zdržať sa preberania akýchkoľvek nových finančných záväzkov na strane spoločenstva,
- (iv) ak je vhodné, ukončiť dohodu s platnosťou od okamihu zistenia tohto nesúladu.

Článok 7

Podrobné podmienky

Podrobné podmienky súvisiace s plnením tejto dohody sú uvedené v prílohe nasledovne:

Časť A Finančné riadenie

Časť B Riadenie, monitorovanie a vyhodnocovanie programu

Časť C Všeobecné ustanovenia

Časť D Štvrtročné a ročné prehlásenia o výdavkoch

Časť E Smernice pre certifikačný orgán

Časť F Text legislatívy spoločenstva uvedenej v nariadení (ES) č. 2222/2000 o finančných pravidlách pre SAPARD⁽³⁾ upravený pre túto dohodu,

Časť G Urovanie sporu

Príloha tvorí neoddeliteľnú súčasť tejto dohody.

⁽³⁾ OJ L 253, 7.10.2000, p.5

Článok 8

Kontaktné miesta

Korešpondencia, týkajúca sa akejkoľvek veci v rámci tejto dohody, kde je to vhodné, obsahujúca číslo a názov programu, bude adresovaná:

pre *Spoločenstvo*:

Commission of the European Communities
Directorate General Agriculture
SAPARD Unit
Rue de la Loi 200, B - 1049 Brussels
Telephone: 00 32 2 29 67337
Fax: 00 32 2 29 51746
E-MAIL: agri-sapard@cec.eu.int

Pre *Slovenskú republiku*:

Ministerstvo pôdohospodárstva SR
Sekcia štrukturálnej politiky a rozvoja vidieka
Dobrovičova 12
812 66 Bratislava
Tel.: 421.7.5926 6510
Fax: 421.7.5926 6503
E-mail: namerova@land.gov.sk

Ministerstvo financií SR
Útvar Národného fondu
Štefanovičova 5
817 82 Bratislava
Tel.: 421.7.5958 2511
Fax: 421.7.5958 2358
E-mail: mhrachovcova@mfsr.sk

Článok 9

Účinnosť

Táto dohoda nadobúda účinnosť dňom, kedy sa obe zmluvné strany navzájom informujú o ukončení všetkých náležitostí potrebných pre jej uzavretie.

Článok 10

Podpis

Táto dohoda sa vyhotovuje v dvoch vyhotoveniach v anglickom a slovenskom jazyku, pričom iba anglický text je autentický.

Podpísané v Bruseli, 26. marca 2001

Za Komisiu európskych spoločenstiev:

.....
Franz FISCHLER
člen Komisie európskych spoločenstiev

Za Slovenskú republiku:

.....
Pavol HAMŽÍK
podpredseda vlády SR

.....
Pavel KONCOŠ
minister pôdohospodárstva SR

.....
Brigita SCHMÖGNEROVÁ
ministerka financií SR

PRÍLOHA

ČASŤ A
FINANČNÉ RIADENIE

Časť A

Finančné riadenie

Článok 1

Pôsobnosť

Táto časť určuje finančné podmienky na realizovanie Programu. Realizácia Programu bude na základe aplikácie rozhodnutia komisie súvisiaceho s riadením pomoci agentúrou a s obsahom tohoto rozhodnutia.

Článok 2

Definícia pojmov

Pre účely tejto dohody sa výrazom:

- (a) “Národný fond“ rozumie orgán ustanovený Slovenskou republikou a spadajúci pod zodpovednosť splnomocnenca pre Národný fond, ktorý vystupuje ako kompetentný orgán (Competent Authority),
- (b) “Kompetentný orgán“ rozumie orgán v Slovenskej republike, ktorý
  - (i) vydáva, sleduje a odoberá akreditáciu Agentúry SAPARD,
  - (ii) ustanovuje certifikačný orgán;
- (c) “Agentúra SAPARD“ rozumie orgán zriadený Slovenskou republikou a konajúci v rámci jeho zodpovednosti, ktorými sú implementačná funkcia a platobná funkcia. V danom čase môže byť v Slovenskej republike akreditovaná len jedna Agentúra SAPARD.
- (d) “Certifikačný orgán“ rozumie orgán, ktorý je funkčne nezávislý na Agentúre SAPARD a ktorý certifikuje účty, vypracováva správy o systémoch riadenia a kontroly a overuje časť spolufinancovania;
- (e) “SAPARD EURO účet“ rozumie účet otvorený splnomocnencom pre Národný fond v mene Slovenskej republiky, v rámci ich zodpovednosti vo finančnej alebo pokladničnej inštitúcii prinášajúcej úrok za bežných komerčných podmienok prijímajú platby uvedené v Článku 7 tejto Časti a použité výlučne pre prevody Agentúry SAPARD vedené v EUR a nebudú predmetom žiadnych poplatkov a daní;
- (f) “Finančný rok“ rozumie kalendárny rok od 1. januára do 31. decembra;
- (g) “Opatrenie“ rozumie spôsob, ktorým sa implementuje priorita a ktorý umožňuje spolufinancovanie projektov; na stanovené opatrenie sa poskytuje príspevok zo spoločenstva a Slovenskej republiky, ako aj vymedzenie špecifických cieľov;

- (h) "Projekt" rozumie akákoľvek činnosť vykonávaná konečnými prijímateľmi v rámci Programu;
- (i) "Konečný prijímateľ" rozumie organizácia alebo verejný alebo súkromný subjekt, ktorý je zodpovedný za riadenie projektu;
- (j) "Príspevok spoločenstva" rozumie časť spolufinancovanú spoločenstvom vo vzťahu k príslušnému objemu verejných výdavkov uskutočňovaných v rámci Programu;
- (k) "Verejný výdavok" rozumie výdavok Spoločenstva plus ďalší verejný výdavok zo všetkých verejných orgánov Slovenskej republiky.

Článok 3

Poverenie na riadenie pomoci

1. Slovenská republika umožní komisii overiť súlad s podmienkami uvedenými pod poradovými číslami 1 a 3 v časti F, ďalej uvádzané v tejto časti ako "podmienky", a s článkami 4, 5, 6 a 14 tejto časti, pred rozhodnutím o poverení na riadenie pomoci pre Agentúru.

Pre vytvorenie súladu s podmienkami a článkami prvého pododstavcu, Komisia:

- a) preskúma postupy Národného fondu a štruktúry súvisiace s realizáciou Programu a postupy a štruktúry Agentúry SAPARD, a kde je potrebné, aj postupy a štruktúry ďalších orgánov, na ktoré môže byť delegované plnenie úloh v súlade s ustanoveniami článku 4 (3), článku 5 (3), a článku 6 (5) tejto časti;
  - b) vykoná overovanie na mieste.
2. Slovenská republika zabezpečí, že splnomocnenec pre Národný fond má po celý čas plnú finančnú zodpovednosť a ručenie za fondy, ktoré pochádzajú z príspevku spoločenstva. Splnomocnenec pre Národný fond bude kontaktným miestom pre informácie finančného charakteru, ktoré budú zasielané medzi komisiou a Slovenskou republikou.
  3. Rozhodnutie o poverení Agentúry riadením pomoci v Slovenskej republike môže byť dané ako predbežné za predpokladu, že podmienky a články boli splnené podľa prvého pododstavcu odstavca 1.

Článok 4

Úlohy Kompetentného orgánu

1. Slovenská republika zabezpečí, aby pred akreditáciou Agentúry SAPARD bol Kompetentný orgán presvedčený, že postupy pre administratívu, účtovníctvo, platby a vnútornú kontrolu tejto Agentúry budú garantovať nasledovné:

- (a) prijateľnosť nárokov a súlad s dohodou sú overené ešte pred autorizovaním platby;
- (b) uskutočnené záväzky a platby sú správne a plne zaznamenané na účtoch;
- (c) potrebné dokumenty sú predložené načas a v požadovanej forme;
- (d) vhodnosť žiadostí a súlad s dohodou sú overené pred podpisom kontraktov s konečnými prijímateľmi a zaznamenaním záväzku.

Agentúra SAPARD musí uchovávať doklady potvrdzujúce uskutočnené platby a doklady týkajúce sa uskutočnenia predpísaných administratívnych a fyzických kontrol. Ak odpovedajúce dokumenty uchovávajú orgány zodpovedné za schvaľovanie výdavkov, tieto orgány musia poslať záznamy na Agentúru SAPARD správy o počte uskutočnených kontrol, ich obsahu a o opatreniach prijatých v nadväznosti na výsledky týchto kontrol.

2. Slovenská republika musí zabezpečiť, aby rozhodnutie Kompetentného orgánu udeliť akreditáciu Agentúre SAPARD bolo uskutočnené na základe preskúmania procedúr a štruktúr odpovedajúcim opatreniam uvedených v odstavci 1. Preskúmanie bude obzvlášť obsahovať opatrenia prijaté na ochranu záujmov Spoločenstva, s ohľadom na operácie, ktoré budú financované z Programu, s prihliadnutím na Článok 5 Článok 14 Časti, menovite na:

- (a) realizácia platieb,
- (b) ochrana financií,
- (c) bezpečnosť počítačových systémov,
- (d) vedenie účtovných záznamov,
- (e) rozdelenie povinností a primeranosť vnútorných a vonkajších kontrol,
- (f) záruky, ktoré je treba získať,
- (g) sumy, ktoré je treba vybrať,
- (h) výber projektov, tendrovanie, kontrahovanie a,
- (i) dodržiavanie podmienok stanovených pre verejné obstarávanie.

3. Preskúmanie uvedené v odstavci 2 bude realizované v súlade s medzinárodne akceptovanými štandardmi pre audit.

Kompetentný orgán môže delegovať preskúmanie na iné orgány. Vo všetkých prípadoch bude mať splnomocnenec pre Národný fond celkovú zodpovednosť v mene Slovenskej republiky.

4. Akreditácia môže byť udelená dočasne na obdobie, ktoré bude stanovené s ohľadom na závažnosť danej problematiky počas realizácie akýchkoľvek potrebných zmien v spôsobe administratívy a účtovania. V prípadoch, kde je uvažovaná dočasná akreditácia, musí byť dostatočný súlad s Článkom 5 a Článkom 14 tejto Časti, najmä v nasledujúcich kritériách:

- (a) písomné postupy,
  - (b) rozdelenie povinností,
  - (c) predbežné schválenie projektu a kontrola pred uskutočnením platieb,
  - (d) platobné postupy,
  - (e) účtovné postupy,
  - (f) bezpečnosť počítačového systému,
  - (g) interný audit a, kde je potrebné, opatrenia pre verejné obstarávanie.
5. Kompetentný orgán musí zabezpečiť, aby účtovný systém Agentúry SAPARD dosahoval medzinárodne prijaté účtovné štandardy.
6. Ak je Kompetentný orgán presvedčený, že Agentúra SAPARD, u ktorej prebehlo preskúmanie, spĺňa všetky požiadavky, bude pokračovať v procese akreditácie. V opačnom prípade zašle Agentúre SAPARD inštrukcie súvisiace so spôsobom administrovania a účtovania, najmä s akýmikoľvek podmienkami, ktoré má Agentúra splniť pred udelením akreditácie.
7. Splnomocnenec pre Národný fond oznámi komisii nasledujúce údaje akreditovanej Agentúry SAPARD, ktorými sa spĺňajú záväzky dané v Článku 5:
- (a) názov a štatút Agentúry SAPARD;
  - (b) administratívne a účtovné podmienky a podmienky vnútornej kontroly, prostredníctvom ktorých sa uskutočňujú platby v súvislosti s implementáciou Programu;
  - (c) vlastná akreditácia, ktorá bude obsahovať písomné potvrdenie, že orgán spĺňa akreditačné kritéria a, ak to bude potrebné, stanoví pokyny smerujúce k zmenám a časovým obdobiam;
  - (d) informácie o :
    - i. zodpovednosti vyplývajúce z legislatívy,
    - ii. rozdelenie zodpovednosti medzi jednotlivými oddeleniami Agentúry
    - iii. vzťahy Agentúry s inými orgánmi, s verejnými alebo súkromnými, ktoré tiež vykonávajú opatrenia, v rámci ktorých sa podieľajú na výdavkoch Programu,
    - iv. postupy prijímania, overovania a ohodnocovania nárokov konečných prijímateľov, a na základe ktorých je výdavok schválený, uhradený a zaúčtovaný,
    - v. predpisy pre vnútorné audity.

Splnomocnenec pre Národný fond bude informovať komisiu vopred o každej navrhutej zmene v týchto častiach predtým, ako sa dané zmeny zrealizujú.

8. Slovenská republika musí zabezpečiť, že Kompetentný orgán monitoruje akreditáciu, a že, v prípade nesplnenia ktoréhokoľvek kritéria stanoveného v odstavci 4(a) až (g) pre činnosť Agentúry SAPARD, okamžite odobrie akreditáciu. Splnomocnenec pre Národný fond bude o tejto skutočnosti okamžite informovať komisiu.

Článok 5

Implementačné a platobné úlohy Agentúry SAPARD

1. Implementačná úloha Agentúry SAPARD zahŕňa:

- (a) zverejnenie oznamu o možnosti podania žiadostí a publikovanie termínov a podmienok pre výber projektov,
- (b) výber projektov, vrátane uplatňovania hodnotiacich kritérií,
- (c) kontrolu žiadostí na schválenie projektov z hľadiska termínov a požadovaných podmienok a zosúladenie s touto dohodou, vrátane podmienok pre verejné obstarávanie tam, kde je to potrebné,
- (d) písomné stanovenie zmluvných podmienok medzi Agentúrou a konečnými prijímateľmi, vrátane informácií o možných sankciách v prípade neplnenia týchto podmienok a, pokiaľ je to potrebné, vydanie súhlasu so začatím práce,
- (e) vykonávanie previerok na mieste, tak pred ako aj po schválení projektu,
- (f) následné činnosti na zabezpečovanie vývoja projektov, ktoré sa implementujú,
- (g) spravodajstvo o vývoji opatrenia podľa stanovených ukazovateľov,
- (h) zabezpečenie, že si konečný prijímateľ bol vedomý príspevku Spoločenstva na daný projekt.

2. Platobná úloha Agentúry SAPARD zahŕňa:

- (a) kontrolu platobných nárokov na platbu,
- (b) vykonávanie kontrol na mieste za účelom overenia prijateľnosti platby,
- (c) schválenia platby,
- (d) uskutočnenie platby,
- (e) zaúčtovanie záväzkov a platieb,
- (f) kde sa vyžadujú zmluvné záväzky medzi Agentúrou SAPARD a konečným prijímateľom alebo ustanovenia Programu, kontroly konečných prijímateľov po uskutočnení platby z pomoci, s cieľom zistiť, či sú aj naďalej rešpektované podmienky prijateľnosti pre poskytnutie grantu.

3. Ak nie sú implementačné a platobné činnosti oddelené v rámci jednej administratívnej štruktúry, Agentúra SAPARD môže nimi poveriť iné osoby, za predpokladu splnenia podmienok stanovených v odstavcoch 2.3.1 až 2.3.8 Článku 14 v tejto Časti. Avšak v žiadnom prípade nemôžu byť poverené uskutočňovaním platieb, a vyúčtovaním záväzkov a platieb uvedených v Článku 14.1.2 a 14.1.3 tejto Časti. Odsúhlasenie projektu, kontroly na mieste a platobné procesy musia vychádzať z vhodného rozdelenia povinností.

4. Slovenská republika musí zabezpečiť, že akékoľvek navrhované zmeny v spôsobe implementácie alebo platieb rozhodnutiach Agentúry SAPARD, po ich akreditácii, musia byť pred ich zavedením predložené Kompetentným orgánom Komisie.

5. Slovenská republika musí zabezpečiť, že tam, kde Agentúra SAPARD sa nepodieľa na vykonávaní funkcie Riadiaceho orgánu v zmysle Článku 2 (c) Časti B, Agentúra SAPARD bude predkladať tomuto orgánu potrebné informácie pre výkon jeho činnosti.
6. V prípade investícií do infraštruktúrnych projektov, v ktorých by sa mohlo obyčajne očakávať vytvorenie značného čistého príjmu/výnosu, Agentúra SAPARD posúdi, predtým ako uzatvorí kontrakt s konečným prijímateľom, či ide o projekt tohoto typu. Pokiaľ sa takýto projekt vyskytne, Agentúra SAPARD zabezpečí, aby verejná pomoc zo všetkých zdrojov nepresiahla 50 % celkových prijateľných nákladov.
7. V prípade investícií do projektov, s výnimkou infraštruktúrnych projektov, ktoré nevytvárajú značný čistý výnos, Agentúra SAPARD zabezpečí, že súhrn prostriedkov verejnej pomoci nepresiahne 50 % celkových prijateľných nákladov. Opatrenia určené na školenie sa považujú za ľudský kapitál a nie za investíciu na účely tohoto odstavca.

Článok 6

Úlohy certifikačného orgánu

1. Slovenská republika zabezpečí, aby úlohy certifikačného orgánu obsahovali:
  - (a) vydávanie osvedčenia (certifikácie) ročného zúčtovania Agentúry SAPARD ako aj SAPARD EURO účtu, čo sa týka úplnosti, presnosti a pravdivosti účtov,
  - (b) podávanie každoročného spravodajstva o primeranosti systému riadenia a kontroly Agentúry SAPARD v súvislosti s ich schopnosťou zabezpečiť zhodu vo výdavkoch s Článkom 7 (1) tejto Časti,
  - (c) overenie existencie a správnosti časti národného spolufinancovania podľa Článku 8 (2) tejto Časti.
2. Certifikačný orgán bude oddelením alebo orgánom, ktorý je vo výkone nezávislým od Agentúry SAPARD a ktorý má primeranú technickú schopnosť.
3. Osvedčenie (Certifikát) uvedený v odstavci 1 bude vychádzať z previerky procedúr a niektorých transakcií. Bude zahŕňať súlad platieb s touto dohodou s ohľadom na schopnosť administratívnych štruktúr Agentúry SAPARD a Národného fondu zabezpečiť, že takáto zhoda bola preverená pred uskutočnením platby.
4. V správe uvedenej v odstavci 1 písm. (b) sa určí, či:
  - (a) postupy Agentúry SAPARD, s osobitým zreteľom na kritéria a funkcie uvedené v článkoch 4, 5 a 14 tejto Časti, poskytujú rozumnú záruku, že aktivity financované z Programu zodpovedajú tejto dohode, a aké odporúčania boli prijaté na zdokonalenie systému,
  - (b) ročné vyúčtovania uvedené v článku 11 tejto časti sú v súlade s účtovnou knihou a záznamami Agentúry SAPARD,

- (c) prehlásenia o výdavkoch predkladané podľa článku 9 tejto časti a časti D sú vecne pravdivé, záznamy o činnostiach vzťahujúcich sa na tento Program sú správne a presne vyplnené,
- (d) finančné záujmy spoločenstva sú dostatočne ochránené vzhľadom na objem prostriedkov, ktorý má byť zhromaždený a, kde je to vhodné, na prípadné garancie,
- (e) odporúčania na zdokonalenie systémov odporúčané Agentúre SAPARD už boli rozpracované,
- (f) sa vyskytli akékoľvek nepredvídané transakcie operácie alebo technické ťažkosti v priebehu daného finančného roku,
- (g) významné modifikácie sa uskutočnili od informácie z predošlej správy.

Správa bude doplnená o informácie o počte a kvalifikácii zamestnancov vykonávajúcich audit, o uskutočnenej práci, o počte preverených finančných operácií, o úrovni obdržanej záväznosti a dôvery, o akejkoľvek vyskytujúcej sa slabej stránke a odporúčaní na zlepšenie a o činnosti Certifikačného orgánu a ostatných orgánov pre audit, v rámci Agentúry SAPARD i mimo nej, z ktorej vychádza záruka Certifikačného orgánu alebo časť týkajúca sa jednotlivých aspektov správy.

1. Certifikačný orgán bude viesť preverovanie podľa medzinárodne prijatých auditorských štandardov a smerníc popísaných v časti E. Najvyšší kontrolný úrad Slovenskej republiky môže delegovať niektoré alebo všetky kontrolné úlohy uvedené v odstavci 3 za predpokladu, že sú všetky úlohy účinne vykonané. Na certifikačnom orgáne však vo všetkých prípadoch zostáva celková zodpovednosť za úlohy.
2. Kontroly budú vykonávané počas i po skončení každého finančného roku.
3. Splnomocnenec pre Národný fond zabezpečí, aby osvedčenie ročného zúčtovania Certifikačného orgánu a záznam o audite uvedené v odstavci 1 stanovovali najmä, či bola daná primeraná záruka, že účty, ktoré majú byť zaslané na Komisiu sú pravdivé, kompletne vyplnené a správne, a že postupy vnútornej kontroly boli uspokojivo vykonávané. Osvedčenie (Certifikát) a správa budú spracované do 15. apríla roku nasledujúceho po danom finančnom roku a zaslané kompetentným orgánom na Komisiu najneskôr do 30. apríla. Monitorovacia komisia v zmysle článku 7 Časti B obdrží kópiu tejto správy.

Článok 7

Závazky a platby Komisie

1. Predmetom spolufinancovania z prostriedkov spoločenstva môže byť len pomoc v rámci Programu SAPARD poskytovaná v súlade s ustanoveniami dohody.
2. Platby z Komisie ako podiel spoločenstva budú uskutočnené v súlade s Ročnou finančnou dohodou (dohodami) uvedenými v článku 2 tejto dohody na EURO účet SAPARD-u a poskytnuté tak, že preverenie v zmysle článku 9 tejto časti nepoukázalo na žiadne problémy. Splnomocnenec pre Národný fond zašle podrobné informácie o tomto účte na Komisiu ako je to dané vo formulári D 3 v časti D.
3. Platby budú zaslané podľa poradia termínov uzavretia záväzkov.

Rozpočtové záväzky spoločenstva voči Slovenskej republike budú vedené na účtoch Komisie na základe rozhodnutia komisie o schválení jednotlivých Ročných finančných dohôd.

Záväzky budú v zmysle všeobecného pravidla platné ročne. Prvý finančný záväzok na účtoch Komisie pre Slovenskú republiku bude vykonaný po rozhodnutí Komisie o podpísaní Ročnej finančnej dohody. Následné finančné záväzky budú platné každý rok po rozhodnutí Komisie o podpísaní každej Ročnej finančnej dohody. Každý ročný finančný záväzok bude stanovený v Ročnej finančnej dohode.

4. Komisia automaticky odoberie:
  - (a) celý finančný záväzok odpovedajúci roku, ak nie je Ročná finančná dohoda podpísaná do konca nasledujúceho roku;
  - (b) akúkoľvek časť finančného záväzku, ktorá nebola potvrdená platbou na účte, alebo pre ktorú neboli doručené žiadosti na platbu obsahujúce všetky časti umožňujúce platbu Komisiou na základe odstavca 6 do konca druhého roku nasledujúceho po roku záväzku.
5. Na základe predpokladu komisia uskutoční prvý preddavok na EUROÚČET SAPARD. Táto platba, ktorá môže byť vykonaná vo viac než jednej splátke, neprekročí 49 % ročného finančného záväzku pre Slovenskú republiku stanoveného v prvej Ročnej finančnej dohode. Platba bude vykonaná po prijatí Programu za podmienky, že akreditácia Agentúry SAPARD bude predmetom rozhodnutia v zmysle článku 3 (1) tejto časti, a potom ako táto Dohoda a prvá Ročná finančná dohoda budú podpísané. Platba sa uhradí späť v EUR s celým vytvoreným úrokom, pokiaľ v zmysle článku 9 tejto časti Komisia v priebehu 18 mesiacov od dátumu prvého preddavku neobdrží prijateľnú žiadosť na platbu.

Ak platba na účet nepresahuje 49 % ročného finančného záväzku, môže byť predložená Komisii požiadavka na dodatočné platby v rozsahu celkového limitu, ktorý je založený na sume výdavkov z prehlásení s odvolaním na článok 8 (1) (b) tejto časti, ale ktoré neboli ešte uhradené. komisia uskutoční ďalšie platby na účet podľa tejto predpokladanej požiadavky.

Počas existencie Programu bude splnomocnenec pre Národný fond uskutočňovať platbu na účet len za účelom zaplataenia príspevku Komisie na výdaje v súlade s touto Dohodou. Celková suma získaná z úrokov na účte bude použitá výhradne pre Program.

6. Dočasné platby, okrem tých na účet, budú uskutočnené komisiou na úhradu výdavkov zaplataených v rámci Programu na základe potvrdenia splnomocnencom pre Národný fond v súlade s článkom 9 tejto časti. Takéto platby budú spočítané a uskutočnené v rovine opatrení zahrnutých vo finančnom pláne Programu.

Dočasné platby sa budú uplatňovať za nasledovných podmienok:

- (a) posledná ročná implementačná správa obsahujúca informácie stanovené v Článku 8 (5) časti B musí byť odoslaná komisii;
- (b) ak bolo strednodobé ohodnotenie podľa článku 10 časti B ukončené, musí byť odoslané komisii;
- (c) výdavky na jednotlivé opatrenia musia byť v súlade s Programom, vrátane, kde je to vhodné, flexibility medzi opatreniami a v rámci rozsahu príspevku Komisie podľa uzatvorenej Ročnej finančnej dohody;
- (d) akékoľvek odporúčania uvedené v článku 8 (3) časti B musia byť vykonané na ich základe v rozsahu určeného času, alebo kde sú tieto odporúčania mienené na odstránenie vážnych nedostatkov v monitorovacom a riadiacom systéme, ktoré podmieňujú správne finančné vedenie Programu, s dôvodmi oboznamuje Slovenská republika, aby vysvetlila príčiny, prečo na odporúčania nereagovala; každá požiadavka zo strany komisie o nápravu by sa musí realizovať;
- (e) musí sa prihliadať k finančným dôsledkom ktorýchkoľvek rozhodnutí, vyplývajúcich z článku 11 a 12 tejto časti;
- (f) informácia požadovaná komisiou potrebná na objasnenie akýchkoľvek častí v súvislosti zo žiadosťami na platbu bola poskytnutá.

Slovenská republika a splnomocnenec pre Národný fond budú Komisiou okamžite informovaní, ak niektorá z týchto podmienok nebola splnená a vykonajú potrebné kroky vedúce k náprave situácie ešte pred prijatím žiadosti o platbu.

7. Celkový úhrn platieb podľa odstavca 5 a 6, ktoré sú uskutočnené v súlade s Programom, pred vykonaním platby v súlade s odstavcom 8, neprekročí 95 % záväzku spoločenstva pre Program.
8. Konečný zostatok prostriedkov z Programu bude zaplataený:
  - (a) ak splnomocnenec pre Národný fond predloží Komisii v priebehu šiestich mesiacov pred ukončením doby vyplácania stanovenej v konečnej Ročnej finančnej dohode, potvrdený výpis o skutočne zaplataených výdavkoch v súlade s článkom 9 tejto časti;

- (b) záverečná implementačná správa bola komisii predložená a ňou schválená;
- (c) ak Rozhodnutia uvedené v článkoch 11 a 12 tejto časti boli prijaté.

Článok 8

Platby z Agentúry SAPARD

1. Slovenská republika zabezpečí, že platby z Agentúry SAPARD konečnému prijímateľovi sú:
  - (a) realizované v národnej mene a vhodným spôsobom zapisované na vrub SAPARD EURO účtu. Platobný(é) príkaz(y) v prospech konečného prijímateľa (prijímateľov) alebo pre jeho splnomocnencov musia byť podľa všeobecných pravidiel vydané do 5 pracovných dní od odpísania z tohoto účtu,
  - (b) založené na prehláseniach o výdavkoch vynaložených konečným prijímateľom, doložených originálmi prijatých faktúr alebo inými relevantnými dokladmi, v prípadoch kde pomoc nie je podľa Programu predmetom výdavkov. Takéto prehlásenia majú obsahovať len výdavky, alebo v prípade, kde pomoc nie je predmetom výdavku, prípady vzniknuté najskôr v deň podpísania zmluvy, podľa ktorej sa žiadateľ stáva príjemcom podľa Programu pre daný projekt, s výnimkou, ak ide o projektové alebo relevantné štúdie, ktoré však v žiadnom prípade nesúvisia s vybranými projektmi, zmluvami uzatvorenými Agentúrou SAPARD alebo v jej mene a s konečnými prijímateľmi, a výdavkami vynaloženými skôr ako v deň (dňoch) uvedený v Rozhodnutí Komisie upravenom v Článku 3 (1) tejto Časti. V prípadoch, keď si Agentúra SAPARD neponecháva originály faktúr alebo iných príslušných dokumentov upravených v tomto pododstavci po ich prijatí, Agentúra SAPARD zaistí, aby boli kópie dodané a vykoná opatrenia na zabezpečenie dodania originálov pre potreby auditu a inšpekcie.
2. Agentúra SAPARD zabezpečí, že príspevok Spoločenstva je použitý súčasne s výdavkom akéhokoľvek verejného orgánu. Avšak v prípade konečných prijímateľov z verejného sektoru, podiel Spoločenstva môže byť poukázaný neskôr ako ostatným verejným orgánom. V žiadnom prípade nemôže byť príspevok Spoločenstva vykonaný pred použitím príspevku verejných orgánov Slovenskej republiky.
3. Agentúra SAPARD zabezpečí, aby bolo možné v rámci Agentúry SAPARD identifikovať celkové verejné výdavky všetkých verejných orgánov v Slovenskej republike, a to pre každé jednotlivé opatrenie a projekt.
4. Agentúra SAPARD vedie záznamy o každej platbe, ktorá obsahuje minimálne nasledovné informácie:
  - a) čiastku v národnej mene,
  - b) zodpovedajúcu čiastku v EUR

Pomer príspevkov spoločenstva a národných príspevkov na verejné výdavky, a celkové verejné výdavky na celkové prijateľné náklady, sa určí v národnej mene.

5. Agentúra SAPARD zabezpečí, že akékoľvek čiastky, ktoré boli z nedbalosti preplatené nad rámec dlžnej sumy, a ktoré boli Agentúrou uznané a už boli zahrnuté do výkazov o výdavkoch hradených zo EUROÚČTU SAPARD, boli zaznamenané do 5 pracovných dní EUROÚČTE SAPARD a aby bola odpočítaná v rámci nasledujúcej žiadosti o platbu podávanej Komisii podľa článku 9 tejto časti.
6. Agentúra SAPARD zabezpečí včasné vybavovanie žiadostí o platby v prospech príjemcov. V prípadoch, keď od obdržania podkladov potrebných k vykonávaniu platby do vystavenia platobného príkazu uplynú viac než tri mesiace, je možné znížiť spolufinancovanie zo strany spoločenstva.

Článok 9

Žiadosť o platbu z prostriedkov spoločenstva

1. Agentúra SAPARD predkladá štvrťročne žiadosti o platbu v súlade s tlačivom č. D-1 uvedeným v Časti D, podpísanými, potvrdenými a odovzdanými splnomocnencom pre Národný fond v mene Slovenskej republiky, a to najneskoršie do jedného mesiaca od konca každého štvrťroka. Dodatočné žiadosti je možno predložiť len pokiaľ je to odôvodnené rizikom, že bude čistý zostatok na EUROÚČTE SAPARD vyčerpaný pred spracovaním nasledujúcej štvrťročnej žiadosti.
2. Komisia overuje žiadosti o platbu s prihliadnutím na ustanovenia Článku 7 tejto Časti.
3. Deklarované výdavky v žiadostiach o platbu budú uhradené Komisiou do dvoch mesiacov odo dňa prevzatia žiadosti o platbu za predpokladu, že:
  - (a) overenia podľa článku 7 (6), a kde je to vhodné, podľa článku 7 (8) tejto časti nepoukázali na žiadne problémy;
  - (b) nebolo rozhodnuté o žiadnom zastavení platieb týkajúcich sa opatrení, ktoré sú predmetom daných žiadostí;
  - (c) sú k dispozícii rozpočtové položky.

Článok 10

Výmenný kurz a úrok

1. Slovenská republika zabezpečí, že výmenný kurz medzi EUR a národnou menou bude ten, ktorý je pre Slovenskú republiku zverejnený Európskou centrálnou bankou na Internete o 14.15 h SEČ:
  - (a) pre platby Agentúry SAPARD, pri kurze platnom pre posledný pracovný deň Komisie v mesiaci, počas ktorého boli výdavky zaznamenané na účtoch Agentúry SAPARD. Dátum, kedy bol vydaný platobný príkaz v prospech konečného prijímateľa alebo jeho zmocnenca, musí byť dátumom vykázaným na účtoch;
  - (b) pre preplatky uskutočnené Agentúrou SAPARD, pri kurze platnom pre posledný pracovný deň Komisie v mesiaci, počas ktorého bol preplatok prvý krát zaznamenaný;
  - (c) pre sumy uvedené vo vyúčtovaní a v rozhodnutiach o správnosti vyúčtovania, pri kurze platnom pre posledný pracovný deň komisie v mesiaci, počas ktorého bolo rozhodnutie uskutočnené;
  - (d) pre splatenie dlhov v súlade s článkom 14 (2.8) tejto časti, pri kurze platnom pre posledný pracovný deň Komisie v mesiaci, počas ktorého bol dlh splatený;
  - (e) pre nezrovnalosti v súlade s článkom 13 tejto časti A, pri kurze platnom pre posledný pracovný deň komisie v mesiaci, počas ktorého bola suma vrátená;
  - (f) pre získané úroky na účte (účtoch) Agentúry SAPARD, pri kurze platnom pre deň splatnosti v danom mesiaci úrokov.

Pokiaľ nie je zverejnený kurz pre daný deň, použije sa kurz publikovaný pre najneskorší pracovný deň pred daným dňom.

2. Ak nie sú dodržané lehoty podľa článkov 11 a 12 tejto časti, musia byť všetky nezaplatené sumy úročené sadzbou rovnajúcou sa trojmesačnej sadzbe Euribor, publikovanej Európskou centrálnou bankou, zvýšenou o 1,5 percentuálneho bodu. Táto sadzba je mesačným priemerom mesiaca, v ktorom boli rozhodnutia vykonané.
3. Slovenská republika musí zabezpečiť, že získané úroky na SAPARD EUROÚČTE budú použité výlučne pre účely Programu. Účty vedené Agentúrou SAPARD budú úročené za bežných komerčných podmienok. Získané úroky z týchto účtov vo vzťahu k príspevku Spoločenstva musia byť tiež využívané výlučne pre účely Programu a nebudú predmetom zdanenia alebo iných poplatkov. Všetky úroky z týchto účtov vzhľadom k príspevku spoločenstva budú doplnené k sumám zahrnutým v Ročnej finančnej dohode a budú sa

---

považovať za ďalší príspevok komisie. Vhodné programové zmeny budú vykonané na základe článku 7 tejto časti.

Článok 11

Rozhodnutie o schválení účtov

1. Slovenská republika zaistí, že splnomocnenec pre NF predloží Komisii najneskôr do 30. apríla roku nasledujúceho po príslušnom finančnom roku vyúčtovanie Agentúry SAPARD, spoločne s informáciami uvedenými v čl. 6 odst. 1 tohto oddielu, ktoré sa týkajú Agentúry SAPARD a Národného fondu a ktoré súvisia s transakciami financovanými v rámci Programu.
2. Vyúčtovanie uvedené v odstavci 1 sa predkladá na formulári D-2 upravenom v oddieli D.
3. Výdaje vykazané pre daný mesiac musia zodpovedať uskutočneným platbám s odpočítaním akýchkoľvek príjmov.

Príslušným dátumom platby je dátum, kedy Agentúra SAPARD zašle platobný príkaz finančnej inštitúcii alebo príjemcovi alebo ním určenej osobe. Príslušným dátumom príjmu je dátum pripísania čiastky na účet.

Vykazované údaje môžu zahŕňať opravy údajov podávaných za predchádzajúce mesiace v tom istom finančnom roku.

Pre daný finančný rok sa prihliada ku všetkým transakciám zaznamenaným na účtoch Agentúry SAPARD v dotyčnom roku.

4. Pokiaľ sú platby poskytované v rámci Programu zaťažené nárokmi, považujú sa za plne uhradené v zmysle prvého pododstavca odstavca 3:
  - v deň zaplataenia čiastky, ktorá je naďalej splatná príjemcovi, v prípade, že je nárok nižší než hradený výdavok
  - v deň uhradenia výdavku, v prípade, že je tento výdavok nižší alebo rovný nároku
5. Nesplnené platobné príkazy a platby zapísané na vrub účtu, ktoré sú následne na tento účet opätovne pripísané, sa uvádzajú na formulári D-2 ako čiastky odčítané z výdajov za mesiac, v priebehu ktorého bolo nesplnenie príkazu alebo zrušenie platby oznámené Agentúre SAPARD.

6. Najneskôr do 30. septembra roku nasledujúceho po danom finančnom roku Komisia prijme, na základe informácií uvedených v odstavci 1, rozhodnutie o schválení účtu Agentúry SAPARD (ďalej len "rozhodnutie o schválení účtov").
Rozhodnutie o schválení účtov zahrňuje úplnosť, presnosť a pravdivosť účtov a nemá vplyv na prijatie následného rozhodnutia o opravnom zúčtovaní podľa článku tohoto oddielu.

Rozhodnutie o schválení účtov zahrňuje tiež schválenie EUROÚČTU SAPARD a čiastok, ktoré majú byť na tento účet pripísané v súlade s článkom 13 odst.2 a článkom 14 odst.2.8 tohto oddielu.

7. Komisia oznámi Slovenskej republike výsledky overovania predložených informácií, spoločne s akýmikoľvek navrhovanými zmenami, najneskôr do 15. júla po skončení finančného roku. Pokiaľ nebude Komisia, z dôvodov na strane Slovenskej republiky, schopná schváliť účty Slovenskej republiky najneskôr do 30. septembra, upovedomí Komisia Slovenskú republiku o ďalších šetreniach, ktoré navrhuje uskutočniť.
8. Čiastka stanovená rozhodnutím o schválení účtov sa obvykle pripočíta k nasledujúcej(im) platbe (platbám) poskytovaným Komisiou Slovenskej republike alebo sa od týchto platieb odpočíta. Pokiaľ by však čiastka, ktorá má byť odpočítaná vo výške stanovenej týmto rozhodnutím, prekročila úroveň prípadných následných platieb, splnomocnenec pre Národný fond zaručí menom Slovenskej republiky, že čiastka nekrytá zostatkom bude Komisii uhradená v EURO do dvoch mesiacov po oznámení rozhodnutia. Komisia však môže v jednotlivých prípadoch rozhodnúť, že akákoľvek čiastka, ktorá jej má byť uhradená, sa započíta ku splatným čiastkam, ktoré ma Komisia uhradiť Slovenskej republike podľa akéhokoľvek nástroja Spoločenstva.

Článok 12

Rozhodnutie o opravnom zúčtovaní

1. Ak komisia zistí, že určitý výdavok nebol uskutočnený v súlade s touto dohodou, prijme rozhodnutie (ďalej len "rozhodnutie o opravnom zúčtovaní"), že sa tento výdavok vylúči zo spolufinancovania spoločenstva.
2. Ak v dôsledku akéhokoľvek skúmania dôjde komisia k záveru, že výdavok nebol uskutočnený v súlade s touto dohodou, oznámi pred prijatím rozhodnutia o opravnom zúčtovaní písomne splnomocnencovi pre Národný fond výsledky svojej kontroly a uvedie, ktoré nápravné opatrenia je potrebné prijať k zaisteniu budúceho dodržiavania dohody. V oznámení sa prípadne uvedú príslušné články tejto Viacročnej finančnej dohody, Programu, rozhodnutia uvedeného v článku 3 odst. 1 tohto oddielu a Ročnej finančnej dohody (dohôd).
3. Splnomocnenec pre Národný fond písomne odpovie najneskôr do dvoch mesiacov, pričom Komisia môže v dôsledku tejto odpovede zmeniť svoje stanovisko. V odôvodnených prípadoch môže Komisia schváliť predĺženie lehoty pre odpoveď.

Po vypršaní lehoty pre odpoveď vyzve komisia Slovenskú republiku k dvojstranným rokovaniam a obe strany sa pokúsia dosiahnuť dohodu o opatreniach, ktoré je potrebné prijať a o hodnotení závažnosti porušenia povinností a finančnú stratu spoločenstva. Po skončení tohoto rokovania a po vypršaní akejkoľvek lehoty po skončení rokovania stanovenej Komisiou pre poskytnutie ďalších informácií alebo, pokiaľ Slovenská republika neprijme výzvu ku schôdzke pred vypršaním lehoty stanovenej Komisiou, po vypršaní tejto lehoty, Komisia formálne oznámi Slovenskej republike svoje závery.

V prípade, že sa dohoda nedosiahne, môže splnomocnenec pre Národný fond požiadať v mene Slovenskej republiky o zahájenie procedúry stanovenej v bode 9 oddielu F, s výhľadom na sprostredkovanie medzi príslušnými stanoviskami v lehote štyroch mesiacov. Výsledky tejto procedúry sa uvedú v správe vypracovanej zmierovacím orgánom s prihliadnutím k ustanoveniam bodu 9 oddielu F. Správa sa zašle Komisii a Komisia ju preskúma pred prijatím rozhodnutia o opravnom zúčtovaní.

4. Komisia vyhodnotí čiastky, ktoré majú byť vylúčené, so zvláštnym prihliadnutím najmä k zistenej miere nesúlady. Komisia vezme do úvahy povahu a závažnosť porušenia povinností a rozsah rizika finančnej straty Spoločenstva.
5. Odmietnutie financovania nemusí zahŕňať výdavky poskytnuté na opatrenia, u ktorých bola konečná platba uskutočnená najmenej 24 mesiacov pred dátumom, kedy Komisia písomne oznámila splnomocnencovi pre Národný fond výsledky kontrol uvedených v odstavci 2. To neplatí pre finančné dôsledky nezrovnalostí uvedených v článku 13 tohoto oddielu. Pokiaľ nie sú texty nevyhnutné pre uskutočnenie týchto kontrol dostupné v anglickom jazyku, táto lehota sa predlžuje o dobu od žiadosti Komisie o dokumenty v anglickom jazyku do ich obdržania.
6. V prípadoch, kedy Agentúra SAPARD neurčila alebo nevykonala správne kontrolu, môže byť uskutočnená finančná oprava zahrňujúca paušálne opravy, ktorých úroveň je úmerná k riziku finančnej straty Spoločenstva.
7. Čiastka, ktorá má byť vrátená v súlade s rozhodnutím o opravnom zúčtovaní, sa oznámi splnomocnencovi pre Národný fond, ktorý v mene Slovenskej republiky zaistí, aby táto čiastka bola pripísaná na EUROÚČET SAPARD do dvoch mesiacov po dátume prijatia rozhodnutia o opravnom zúčtovaní a aby bola odpočítaná z nasledujúcej žiadosti o platbu predkladanej Komisii. Komisia však môže v jednotlivých prípadoch rozhodnúť, že akákoľvek čiastka, ktorá jej má byť uhradená, sa započíta ku platbám, ktoré má Komisia poskytnúť Slovenskej republike v rámci ktoréhokolvek nástroja Spoločenstva.
8. Čiastka, ktorá sa má vrátiť v súlade s rozhodnutím o opravnom zúčtovaní nebude už znovu pre Program vyčlenená.

Článok 13

Ustanovenia o nezrovnalostiach a kontrole

1. Bez toho, aby boli dotknuté ustanovenia tejto dohody, Slovenská republika prijme, v súlade s vnútroštátnymi právnymi, regulačnými alebo správными predpismi, opatrenia nevyhnutné k:
  - (a) tomu, aby sa ubezpečila, že transakcie financované Programom sú skutočne vykonávané a správne uskutočňované;
  - (b) prevencii a riešeniu nezrovnalostí;
  - (c) náhrade čiastok stratených v dôsledku nezrovnalostí alebo nedbanlivosti.

Slovenská republika bude informovať Komisiu o opatreniach prijatých k týmto účelom a predovšetkým o stave správnych a súdnych konaní.

2. Čiastky nahradzované podľa odstavca 1 písm. c) súvisiace s príspevkom spoločenstva sa hradia akreditovanej Agentúre SAPARD a odpočítajú sa od výdavkov financovaných Programom.
3. Slovenská republika sprístupní komisii všetky informácie nevyhnutné pre správne fungovanie Programu a prijme všetky vhodné opatrenia k uľahčeniu dohľadu, ktorý komisia považuje za nevyhnutný v rámci riadenia financovania spoločenstvom, vrátane kontrol na mieste.
4. Oprávnení zástupcovia menovaní komisiou k uskutočňovaniu inšpekcií na mieste majú prístup k účtovníctvu a k všetkým ostatným dokumentom, vrátane informácií vytvorených alebo uchovávaných v elektronickej forme, týkajúcich sa výdavkov financovaných Programom.

Môžu kontrolovať predovšetkým:

- (a) či sú administratívne postupy v súlade s touto dohodou;
- (b) či existujú nevyhnutné podklady a či sa zhodujú s transakciami financovanými Programom;
- (c) podmienky, za ktorých sú uskutočňované a kontrolované transakcie financované Programom.

Komisia inšpekciu vopred riadne ohlási Slovenskej republike. Úradníci Slovenskej republiky sa môžu inšpekcie zúčastniť.

5. Na žiadosť komisie a so súhlasom Slovenskej republiky môžu inšpekciu alebo skúmanie týkajúce sa transakcií uvedených v tejto dohode vykonať úrady Slovenskej republiky.

Úradníci Komisie sa môžu týchto inšpekcií alebo skúmaní tiež zúčastniť.

6. Bez toho, že by tým boli dotknuté odstavce 1 až 5, Slovenská republika uskutoční ustanovenia bodu 4, bodu 5, bodu 6 a bodu 7 oddielu F, týkajúce sa nezrovnalostí a organizácie informačného systému v tejto oblasti.

Článok 14

Funkcie a kritéria pre akreditáciu Agentúry SAPARD

Slovenská republika zabezpečí, aby Agentúra SAPARD spĺňala nasledujúce funkcie a kritériá:

1. Funkcie

- 1.1. Schvaľovanie záväzkov a platieb: cieľom tejto funkcie je stanoviť čiastku, ktorá bude vyplatená žiadateľovi alebo jeho splnomocnencovi (-com) v súlade s touto dohodou, predovšetkým s ohľadom na prijateľnosť žiadostí o schválenie a nárokov na platby, na splnenie záväzkov prijatých v súvislosti so schvaľovaním projektov, na tendrové a kontraktačné postupy a na overovanie vykonaných prác alebo dodaných služieb.
- 1.2. Uskutočňovanie platieb: cieľom tejto funkcie je ukladanie pokynov bankám Agentúry alebo prípadne vládneho platobnému úradu k vyplateniu schválených čiastok žiadateľom (alebo ich splnomocnencovi(-com)).
- 1.3. Účtovanie záväzkov a platieb: cieľom tejto funkcie je zaznamenávanie záväzku a platby vo zvláštnych účtovných knihách Agentúry určených pre výdavky SAPARD, ktoré budú mať obvykle formu elektronického systému spracovania dát, a pripravovanie pravidelných súhrnov údajov, vrátane pravidelných a ročných výkazov pre Komisiu. V účtovných knihách sa zaznamenávajú aj podrobnosti o dlhoch, ktoré majú byť vymáhané.
- 1.4. Kontrola: cieľom tejto funkcie je overiť skutočnosti, z ktorých vychádzajú žiadosti a nároky s cieľom preskúmať ich súlad s touto dohodou a zmluvnými podmienkami záväzku medzi Agentúrou SAPARD a príjemcom. Kontrola, kde je to vhodné, zahŕňa kontroly uskutočňované pred výberom projektu, premeranie parametrov, kontroly množstva a kvality dodaného tovaru alebo služieb, analýzu alebo kontrolu vzoriek, kontroly pred vykonaním platby a akékoľvek zvláštne ustanovenia pre realizáciu tejto dohody v súvislosti s prijateľnosťou výdavkov. Za účelom zistenia prijateľnosti zahŕňajú kontroly, kde je to vhodné, preverovania technickej povahy, ktoré môžu zahŕňať

ekonomické finančné hodnotenia a kontroly špecifickej poľnohospodárskej, technickej alebo vedeckej povahy.

- 1.5 Podávanie správ: cieľom tejto funkcie je zabezpečiť, aby boli správy o uskutočňovaní jednotlivých projektov a opatrení podávané spôsobom, ktorý pomôže zabezpečiť efektívnu a účinnú realizáciu opatrenia.

2. Kritéria

- 2.1 Administratívna štruktúra Agentúry SAPARD zabezpečí oddelenie troch funkcií: schvaľovanie, realizáciu a účtovanie. Každá z týchto funkcií je úlohou zvláštnej nižšej administratívnej jednotky, ktorej zodpovednosti sú definované organizačnou schémou.

- 2.2 Agentúra SAPARD stanoví nasledovné postupy alebo také postupy, ktoré dávajú rovnocenné záruky:

- 2.2.1 Agentúra SAPARD stanoví podrobné písomné postupy pre prijímanie, zaznamenávanie a spracovanie žiadostí o schválenie projektov, nárokov, faktúr a podkladov a kontrolných správ, vrátane popisu všetkých dokumentov, ktoré majú byť použité. Tieto postupy zabezpečia, aby boli vybavované iba také nároky na platbu a vybrané iba také projekty, ktoré spĺňajú kritéria pre výber projektov, a zabezpečia vedenie projektovej zložky so všetkou príslušnou dokumentáciou pre účely auditu projektu.

- 2.2.2 Povinnosti budú rozdelené tak, aby žiadny úradník v žiadnom okamžiku neniesol u žiadneho projektu zodpovednosť za viac než jednu z nasledovných úloh: schválenie projektov, schválenie platieb, výplata alebo účtovanie čiastok. Na prácu každého úradníka vykonávajúceho jednu z týchto úloh dohliada iný úradník. Úlohy každého úradníka sa definujú písomne a určia sa finančné limity ich oprávnení. Personál prejde príslušným školením a personál v citlivých funkciách podlieha rotácii alebo zvýšenému dohľadu.

- 2.2.3 Každý úradník zodpovedný za schvaľovanie má k dispozícii podrobný kontrolný zoznam uvádzajúci všetky overovacie úkony, ktoré je potrebné uskutočniť, a v podkladoch každého nároku potvrdí, že boli tieto kontroly vykonané. Toto potvrdenie je možno uskutočniť elektronicky na základe kontrolných požiadaviek stanovených v bode 2.2.6. Doloží sa, že práca bola preskúmaná pracovníkom vyššej úrovne. Analýzu, hodnotenie a schvaľovanie projektov je potrebné dokladať písomne. Analýza projektu sa riadi zásadami správneho finančného riadenia.

- 2.2.4 Žiadosti alebo nároky sa schvália iba po vykonaní kontrol, ktoré postačujú k overeniu, že tieto žiadosti alebo nároky zodpovedajú tejto dohode. Medzi takéto kontroly patria úkony požadované ustanoveniami, ktorými sa riadi špecifické opatrenie, v rámci ktorého je pomoc požadovaná, a úkony nevyhnutné k zamedzeniu a odhaleniu podvodov a nezrovnalostí so zvláštnym zreteľom na hroziace riziká. V rámci funkcie schvaľovania sa žiadosti podrobia kontrole zahrňujúcej zistenia plnenia podmienok a ustanovení, spôsobilosť, úplnosť dokumentov, správnosť podkladov a dátum prijatia. Všetky kontroly, ktoré je potrebné

uskutočniť, sú uvedené na kontrolnom zozname a ich uskutočnenie sa potvrdzuje pre každú žiadosť a nárok, alebo pre každý súbor žiadostí alebo nárokov.

U dodávaných služieb alebo tovaru kontrola pozostáva z:- kontroly dokumentov: s cieľom zabezpečiť, aby údaje o množstve, kvalite a cene tovaru alebo služieb uvedených na faktúre zodpovedali údajom v objednávke- fyzickej kontroly: cieľom je zabezpečiť, aby množstvo a kvalita tovaru alebo služieb zodpovedali údajom uvedeným na faktúre alebo vo formulári nároku. Túto kontrolu služieb alebo tovaru možno uskutočňovať aj priebežne v priebehu dodávok, t.j. pri poskytovaní prvej alebo predbežných platieb.

2.2.5 Stanovené postupy by mali zabezpečiť, aby sa platba poskytla iba žiadateľovi na jeho bankový účet alebo jeho splnomocnencovi. Platbu uskutoční banka Agentúry alebo prípadne vládny platobný úrad, alebo sa zašle šek, a to zásadne do 5 pracovných dní od dátumu zapísania na vrub EUROÚČTU SAPARD. Všetky platby, u ktorých nedôjde k prevodu finančných prostriedkov, sa pripíšu späť na EUROÚČET SAPARD do 5 pracovných dní od oznámenia o neuskutočení prevodu.

Čiastky pochádzajúce zo šekov, ktoré nie sú preplatené v dobe ich splatnosti, sa pripíšu na EUROÚČET SAPARD do 5 pracovných dní od oznámenia o ich nepreplatení. Žiadne platby sa neuskutočňujú v hotovosti. Súhlas schvaľujúceho úradníka a dohliadajúceho úradníka je možno udeliť elektronicky za predpokladu, že je zaistená príslušná úroveň zabezpečenia a že sa identita signatára uloží v elektronických záznamoch.

2.2.6 V prípadoch spracovávania žiadostí, nárokov alebo faktúr s využitím počítačového systému sa prístup k počítačovému systému chráni a kontroluje tak, aby:

- (a) všetky informácie vkladané do systému boli riadne overené, s cieľom zabezpečiť odhalenie a opravu vstupných chýb, a aby tieto informácie boli podrobené logickej kontrole k odhaleniu neúplných alebo mimoriadnych údajov,
- (b) žiadne údaje nemohol vkladať, meniť ani overovať nikto iný ako oprávnení úradníci, ktorým boli pridelené individuálne heslá,
- (c) identita každého úradníka, ktorý vkladá alebo mení údaje alebo programy, bola zaznamenaná v pracovnom denníku,
- (d) sa heslá pravidelne menili, s cieľom zabrániť zneužitiu,
- (e) zmeny hardvéru a softvéru boli pred ich realizáciou testované a schválené a podliehali zmenám v riadiacich postupoch,
- (f) počítačové systémy boli chránené pred neoprávneným prístupom prostredníctvom fyzických kontrol a aby údaje boli zálohované na kópiách uložených na zvláštnom, zabezpečenom mieste,
- (g) všetky vkladané údaje podliehali logickej kontrole smerujúcej k odhaleniu neúplných alebo mimoriadnych údajov.

Na základe schválenej stratégie pre informačné a komunikačné technológie sa vytvorí komplexná politika zabezpečenia informačných technológií pre zaistenie dôvernosti, integrity a dostupnosti údajov.

- 2.2.7 Stanovené postupy zabezpečia, aby boli včas zaznamenávané zmeny v úrovni pomoci či podmienkach pre priznanie pomoci a aby boli vo vhodnom čase aktualizované pokyny, databázy a kontrolné zoznamy.
- 2.3 Schvaľovacou a kontrolnou funkciou alebo ich časťami je možné poveriť iné orgány, za predpokladu splnenia nasledovných podmienok:
- 2.3.1 úlohy a povinnosti týchto iných orgánov, predovšetkým v oblasti kontroly a overovania súladu s touto dohodou, sú jasne definované;
- 2.3.2 tieto orgány majú účinné systémy zabezpečujúce uspokojivé plnenie ich povinností;
- 2.3.3 orgány Agentúre potvrdia, že skutočne plnia svoje povinnosti, a popíšu použité prostriedky;
- 2.3.4 Agentúra SAPARD bude pravidelne a včas informovaná o výsledkoch vykonávaných kontrol tak, aby bolo vždy možno vziať do úvahy primeranosť týchto kontrol pred schválením alebo splnením nároku alebo zaplatením faktúry. Vykonaná práca sa podrobne popíše v správe priloženej ku každej žiadosti a nároku, každému súboru žiadostí a nárokov alebo prípadne v správe za jeden rok. K správe sa priloží potvrdenie o prijateľnosti schválených žiadostí a nárokov a o povahe, rozsahu a obmedzení vykonanej práce. V správe sa označia uskutočnené fyzické a administratívne kontroly, definovaná metóda, výsledky všetkých kontrol a opatrenia prijaté ohľadne ohlásených nedostatkov a nezrovnalostí. Podklady predložené Agentúre musia zaručovať, že boli uskutočnené všetky požadované kontroly prijateľnosti nárokov alebo faktúr schválených k úhrade;
- 2.3.5 Agentúra SAPARD sa musí pred schválením projektu a priznaním pomoci ubezpečiť, že sa tieto iné orgány riadili postupmi, ktoré zodpovedajú kritériám stanoveným v tomto článku;
- 2.3.6 Jasne sa určia a zaznamenajú kritéria pre posudzovanie žiadostí a poradie ich dôležitosti;
- 2.3.7 V prípadoch, keď si iné orgány ponechávajú dokumenty týkajúce sa schválených nárokov, prisľúbených výdajov a vykonaných kontrol, stanovujú tieto orgány aj Agentúra postupy zaisťujúce zaznamenania miest uloženia všetkých takýchto dokumentov týkajúcich sa určitých platieb poskytnutých Agentúrou a aby boli tieto dokumenty k dispozícii k nahliadnutiu v kanceláriách Agentúry na žiadosť osôb a orgánov, ktoré by obvykle mali právo do takýchto dokumentov nahliadať, vrátane:
- (a) pracovníkov Agentúry, ktorý nárok vybavujú,
  - (b) vnútorné auditné služby Agentúry,
  - (c) certifikačné orgány, ktoré potvrdzuje ročné
  - (d) výkazy Agentúry
  - (e) oprávnených splnomocnencov alebo zástupcov
  - (f) spoločenstva.

- 2.3.8 Medzi Agentúrou SAPARD a orgánmi, ktoré sú poverené výkonom funkcií Agentúry SAPARD, sa uzavrujú písomné zmluvy. Tieto zmluvy musia jasne určovať funkcie, ktoré má poverený orgán vykonávať a druh podkladov a správ, ktoré majú byť Agentúre SAPARD zasielané v určitých lehotách. Celý systém, vrátane funkcií delegovaných na iné orgány, by mal byť stanovený v organizačnej schéme.

Zmluva by mala upraviť prístup oprávnených splnomocnencov alebo zástupcov Spoločenstva k informáciám v držbe týchto poverených orgánov a skúmanie žiadostí týmito úradníkmi, vrátane kontrol projektov a príjemcov pomoci.

- 2.4 Účtovné postupy zabezpečia, aby výkazy výdavkov predkladané Komisii boli úplné, presné a včasné a aby boli odhalené a odstránené všetky chyby alebo opomenutia, predovšetkým prostredníctvom kontrol a porovnaní vykonaných najmenej raz za tri mesiace.

Účtovné postupy Agentúry SAPARD zabezpečia, aby bol účtovný systém schopný poskytovať prehľad o celkových nákladoch, prisľúbených výdavkov, čiastočných platbách a zostatkových platbách, a to v EURO aj v národnej mene, pre každú regionálnu kanceláriu, a pre každý projekt, zmluvu alebo opatrenie a podopatrenie. Stanovia sa lehoty pre zrušenie prisľubu v prípade, že práce nie sú dokončené podľa odsúhlaseného rozvrhu. Takéto zrušenie prisľubu sa zodpovedajúcim spôsobom zaznamená v účtovnom systéme.

- 2.5 Agentúra SAPARD zabezpečí existenciu služby pre vnútorný audit alebo jej zodpovedajúcej služby, s cieľom zabezpečiť efektívne fungovanie systému vnútornej kontroly Agentúry. Služba pre vnútorný audit je nezávislá na ostatných oddeleniach Agentúry a podáva správy priamo najvyššiemu vedeniu Agentúry. Služba pre vnútorný audit overuje, či sú postupy prijaté Agentúrou primerané pre zabezpečovanie overovania súladu s touto dohodou a či je účtovanie presné, úplné a včasné. Overovanie sa môže obmedziť na vybrané opatrenia a podopatrenia a na vzorky transakcií, za predpokladu, že auditný plán zabezpečí pokrytie všetkých dôležitých oblastí, vrátane oddelení a orgánov zodpovedných za schvaľovanie a tých oddelení a orgánov, ktoré boli poverené výkonom funkcií, za obdobie nepresahujúce tri roky. Služba pre vnútorný audit postupuje podľa medzinárodne prijatých auditných noriem, svoju prácu zaznamenáva v pracovných dokumentoch a výsledky predkladá v podobe správ a doporučení určených najvyššiemu vedeniu Agentúry. Auditné plány a správy sa poskytujú Certifikačnému orgánu a riadne oprávneným splnomocnencom alebo zástupcom Spoločenstva k uskutočneniu finančného auditu a výlučne k účelom hodnotenia efektivity funkcie interného auditu.

- 2.6 Pravidlá pre verejné obstarávanie služieb, prác a dodávok v Slovenskej republike verejnými orgánmi musia byť v súlade s pravidlami uvedenými v príručke Komisie nazvané "Zmluvy o službách, dodávkach a dielach uzatvárané v rámci spolupráce

Spoločenstva s tretími krajinami⁽⁴⁾ Neuplatní sa však požiadavka na predbežné schválenie zo strany Komisie uvedená v tejto príručke.

- 2.7 Pri zadávaní iných objednávok, než je uvedené v bode 2.6, musia nasledujúce položky pochádzať zo Spoločenstva alebo z krajín uvedených v bode 8 oddielu F:
- (a) obstarávané služby, diela, stroje a dodávky;
  - (b) dodávky a zariadenia kupované dodávateľom pre účely zmlúv o diele alebo službách, pokiaľ sa majú tieto dodávky alebo zariadenia stať po skončení zmluvy majetkovou súčasťou projektu.
- 2.8 Vo vzťahu k Programu Agentúra vytvorí systém uznávania všetkých splatných čiastok a zaznamenávania všetkých takýchto dlhov v knihe dlžníkov, vrátane nezrovnalostí pred ich prijatím. Kniha dlžníkov podlieha pravidelnej kontrole vykonávanej s cieľom urobiť kroky k uhradeniu dlhov po lehote splatnosti, predovšetkým v prípade prepadnutia záruk a vrátených platieb. Bez toho aby tým bolo dotknuté ustanovenie článku 8 ods. 5 tohto oddielu alebo akékoľvek vnútroštátne ustanovenie týkajúce sa vymáhania dlhov, akýkoľvek finančný príspevok zapisovaný na vrub Spoločenstva v súvislosti s týmito čiastkami, vrátane nezrovnalostí, sa odpíše na konci druhého roku nasledujúceho po jeho zaznamenaní v knihe dlžníkov a odpočíta sa z následovnej žiadosti o platbu podľa článku 9 tohto oddielu. Akékoľvek úroky, ktoré Agentúra SAPARD získa a ktoré je možné pripočítať k príspevku Spoločenstva vo vzťahu k vymoženým dlhom, sa zaznamenávajú v účtovníctve Agentúry SAPARD a použijú sa výlučne pre účely Programu. Agentúra SAPARD zabezpečí, aby akékoľvek vymožené čiastky boli pripísané na EUROÚČET SAPARD do 5 pracovných dní od dátumu vymoženia.
- 2.9 Agentúra SAPARD oznámi skutočnosť, že podpora je k dispozícii, s odkazom na spolufinancovanie Spoločenstvom, všetkým potenciálnym manažérom a prevádzkovateľom projektov s cieľom získať čo najširší výber potenciálnych manažérov a prevádzkovateľov projektov. Pred zahájením plánu sa vypracujú štandardné formuláre žiadostí s jasnými pokynmi pre vyplnenie a podmienkami spôsobilosti. Žiadne poplatky sa neukladajú potenciálnym príjemcom a príjemcom za informácie, ktoré súvisia s projektom, vrátane formulárov žiadostí. Týmto ustanovením nie je dotknuté ukladanie poplatkov, ktoré sú bežne ukladané v iných odvetviach hospodárstva.
- 2.10 Agentúra SAPARD urýchlene spracuje žiadosti príjemcov.
- 2.11 Agentúra SAPARD vytvorí vhodný systém pre podávanie správ o vykonávaní každého projektu a pre meranie podľa vopred definovaných ukazovateľov. Tieto ukazovatele sa v prípade potreby, so súhlasom monitorovacieho výboru a na základe schválenia Komisiou, revidujú.
- 2.12 V prípade omeškania v plnení vopred stanovených cieľov sa prijímú príslušné opatrenia, vrátane prípadného odňatia súhlasu s projektom. O všetkých prijatých opatreniach sa vedú riadne záznamy.

⁽⁴⁾ SEC 1999 1801/2 on http://europa.eu.int/comm/scr/tender/usedoc/index_en.htm

- 2.13 Pre urýchlené vypracovanie príslušných správ o projektoch a opatreniach sa použije vhodný systém riadenia informácií. Tieto správy sa na požiadanie poskytnú riadiacemu orgánu, monitorovaciemu výboru a Komisii.

Článok 15

Uchovanie záznamov

Agentúra SAPARD a Národný fond uchovávajú všetky dokumenty, vrátane dokumentov týkajúcich sa projektov, ktoré neboli vybrané, pre potreby Komisie po dobu 24 mesiacov, tak ako je to stanovené v článku 12 odst. 5 tohto oddielu. S ohľadom na nezrovnalosti uvedené v článku 12 odst. 5 a článku 13 však dokumenty zostávajú k dispozícii Komisii do skončenia následných prác.

Pokiaľ nemajú tieto dokumenty sami v držbe, zabezpečí Agentúra a Národný fond, aby boli tieto dokumenty uchované pre potreby Komisie po uvedenú dobu.

ČASŤ B

RIADENIE, MONITOROVANIE A HODNOTENIE PROGRAMU

Časť B

Riadenie, monitorovanie a hodnotenie Programu

Článok 1

Pôsobnosť

Táto časť stanovuje podmienky riadenia, monitorovania a hodnotenia Programu. Slovenská republika zabezpečí uplatnenie týchto ustanovení.

Článok 2

Definície

Pre účely tejto Dohody sa rozumie pod pojmom:

- (a) **“priorita“** – jedna zo základných potrieb, u ktorej sa uznala potrebná pomoc na dosiahnutie strategických cieľov prijatých v Programe,
- (b) **“podopatrenie“**- prvky, tvoriace opatrenie, ktoré môžu byť tiež predmetom špecifického cieľa,
- (c) **“Riadiaci orgán“** – verejný alebo súkromný úrad alebo orgán alebo jednotka alebo oddelenie, ktoré určí Slovenská republika, (ktoré môže alebo nemusí patriť do Agentúry SAPARD) na získavanie informácií pre monitorovanie a hodnotenie Programu a na podávanie správ Monitorovaciemu výboru a Komisii.

Článok 3

Partnerstvo

1. Program sa bude realizovať v úzkej spolupráci medzi Komisiou a Slovenskou republikou, spolu s úradmi a orgánmi, ktoré určí Slovenská republika, najmä:
  - a) akékoľvek regionálne a miestne úrady a iné kompetentné verejné orgány,
  - b) ekonomickí a sociálni partneri,
  - c) akékoľvek iné kompetentné orgány.
2. Spolupráca bude prebiehať v plnom súlade s príslušnými inštitucionálnymi, právnymi a finančnými právomocami úradov a orgánov určených v odstavci 1.

Pri stanovovaní najviac reprezentovaných partnerstiev na národnej, regionálnej, lokálnej alebo inej úrovni, Slovenská republika vytvorí široké a efektívne zapojenie všetkých úradov a príslušných orgánov, podľa národných noriem a praxe, pričom bude brať do úvahy potrebu

presadzovania rovnosti medzi mužmi a ženami a udržateľného rozvoja prostredníctvom integrácie požiadaviek na ochranu životného prostredia.

Všetky určené strany, ďalej len "partneri", budú sledovať ciele Programu.

3. Partnerstvo zahŕňa financovanie, realizáciu, monitorovanie a hodnotenie Programu. Slovenská republika zaistí zapojenie všetkých relevantných partnerov po celú dobu trvania Programu.

Článok 4

Prijateľnosť výdavkov

1. Výdavky budú prijateľne pre podporu Spoločenstvo v rámci Programu SAPARD len v prípade, že okrem súladu s touto Dohodou, je využitie pomoci SAPARD tiež v súlade so zásadami finančného riadenia a to hlavne hospodárnosti a efektivity nákladov.

Pravidlá prijateľných výdavkov navrhované Slovenskou republikou, na základe jednotlivých opatrení, budú uplatňované ako sú uvedené v metodike alebo operačnom manuáli. Komisia bude informovať Slovenskú republiku, či prijíma navrhované pravidlá, do 3 mesiacov od ich obdržania, najneskôr však pri vydaní rozhodnutia Komisie o poverení riadením pomoci podľa článku 3 odseku 1, časť A bez toho aby sa dotklo tohto rozhodnutia.

2. Ak Komisia výslovne nerozhodne inak, nasledujúce výdavky nie sú prijateľné pre spolufinancovanie Spoločenstva v rámci Programu:
  - (a) nákup, prenájom alebo leasing pozemku a existujúcich budov, bez ohľadu na to, či nájom bude viesť k prechodu vlastníctva na nájomcu,
  - (b) dane, clá a dovozné prirážky, ktoré
    - (i) môžu byť akýmkoľvek spôsobom vrátené, nahradené alebo započítané,
    - (ii) netvoria súčasť všeobecného daňového systému v Slovenskej republike
    - (iii) nerovnomerne zaťažujú ktorúkoľvek časť Programu
  - (c) prevádzkové náklady, vrátane nákladov na údržbu a nájom,
  - (d) leasing, pokiaľ nevedie k prechodu vlastníctva na nájomcu,
  - (e) náklady na akékoľvek služby, dodávky a práce, ktorých cena je vyššia ako 430 000 SK, pre ktoré prijímateľ neobdržal cenové ponuky aspoň od 3 dodávateľov, pričom originály týchto ponúk sa prikladajú vo výkaze výdajov uvedenom v článku 8 odst. 1 písm. b) oddielu A;
  - (f) bankové poplatky, náklady na záruky a podobné poplatky,
  - (g) náklady na konverziu, poplatky a kurzové straty spojené so SAPARD EUROÚČTOM,
  - (h) náklady vynaložené verejnou správou, vrátane Agentúry SAPARD a, najmä režijné náklady, nájomné a mzdy pracovníkov zamestnaných v oblasti riadenia, realizácie, monitorovania a kontroly,

- (i) časť nákladov na poplatky architektov, inžinierov, a konzultantov, právne poplatky, štúdie prevediteľnosti, získanie patentov a licencií, na prípravu a/alebo realizáciu projektu, priamo spojené s opatrením, ktoré presahujú 12% celkových prijateľných nákladov na projekt,
  - (j) výdavky na projekty spojené s výrobkami alebo službami, ktoré nerešpektujú ustanovenia uvedené v odstavcoch 2.6 a 2.7 článku 14 časti A,
  - (k) výdavky na projekty, ktoré viedli ku vzniku užívateľských alebo účastníckych poplatkov pred dokončením projektu, bez toho aby príslušné čiastky boli odpočítané od prijateľných nákladov,
  - (l) náklady na propagáciu, pokiaľ nejde o propagáciu spoločného záujmu.
3. Nasledovné výdavky môžu byť prijateľné iba na základe rozhodnutia prijatého Komisiou po preskúmaní jednotlivých prípadov, ktoré sa vydá do 3 mesiacov od predloženia úplnej odôvodnenej žiadosti Komisii zo strany Slovenskej republiky:
- a) naturálne platby,
  - b) výdavky na nákup použitého zariadenia,
  - c) výdavky, s výnimkou infraštruktúry, vynaložené príjemcom, v prípadoch, keď viac než 25% kapitálu vlastní verejný orgán alebo orgány.
4. Tam, kde je to uvedené v Programe, Slovenská republika zaistí u daného opatrenia, aby projekt zostal prijateľný pre spolufinancovanie zo strany Spoločenstva, a to iba v prípadoch, keď neprejde žiadnou podstatnou zmenou do päť rokov od dátumu poslednej platby poskytnutej Agentúrou SAPARD. Podstatnými zmenami projektu sú zmeny, ktoré:
- (a) majú vplyv na jeho povahu či podmienky jeho realizácie alebo dávajú firme alebo verejnému orgánu nepatričnú výhodu, a
  - (b) vyplývajú buď zo zmeny v povahe vlastníctva určitej infraštruktúrnej položky, alebo zo skončenia alebo premiestnenia spolufinancovanej výrobnéj činnosti.
- Ak zistí Slovenská republika takúto zmenu, ihneď to oznámi Komisii.
5. Pre spolufinancovanie nie je prijateľný žiadny projekt, u ktorého orgány Slovenskej republiky, vrátane Agentúry SAPARD urobia akékoľvek zníženie alebo zadržia určitú čiastku alebo uložia inú dávku špecifickú pre SAPARD, ktorá by viedla k zníženiu čiastky splatnej alebo vyplácanej príjemcovi. Agentúra SAPARD však môže zo splatných platieb zrážať:
- (a) čiastky súvisiace s nevrátenými preplatkami vyplatenými konečným príjemcom v rámci Programu,
  - (b) čiastky dlžné konečnému príjemcovi v dôsledku neplnenia podmienok uložených pre platby, ktoré im Agentúra SAPARD predtým vyplatila v rámci Programu SAPARD.

Článok 5

Riadiaci orgán

1. Bez toho aby sa to dotýkalo časti A, Slovenská republika ustanoví Riadiaci orgán zodpovedný za účinnosť a správnosť koordinácie a podávania správ o monitorovaní a hodnotení Programu. Riadiaci orgán s Agentúrou SAPARD konzultuje všetky otázky spojené s realizáciou.
2. Pre účely plnenia článku 6 až 11 tejto časti, Riadiaci orgán zriadi systém zhromažďovania finančných a štatistických informácií o uskutočňovaní Programu, pokiaľ taký systém už nezriadila Agentúra SAPARD, a postupuje tieto údaje Monitorovaciemu výboru, v súlade s dohodou medzi Slovenskou republikou a Komisiou, kde to bude možné, využije k tomuto účelu počítačové systémy umožňujúce výmenu dát s Komisiou.
3. Riadiaci orgán navrhne komisii, po konzultácii s Agentúrou SAPARD (pokiaľ nie je súčasťou Agentúry) a po dosiahnutí dohody s Monitorovacím výborom, úpravy Programu.
4. Riadiaci orgán vypracuje a predloží komisii, po konzultácii s Agentúrou SAPARD (pokiaľ nie je súčasťou Agentúry) a schválení Monitorovacím výborom, výročné správy o realizácii.
5. Riadiaci orgán organizuje, v spolupráci s komisiou a Slovenskou republikou, priebežné hodnotenie upravené v článku 10 tejto časti.
6. Riadiaci orgán je orgánom zodpovedným za zaistenie, aby relevantné úrady boli informované o potrebe uskutočnenia vhodných administratívnych zmien v prípadoch, keď sú tieto zmeny nutné v dôsledku rozhodnutí Komisie o zmene Programu.
7. Riadiaci orgán každoročne uskutočňuje konzultácie s komisiou a komisiu informuje, po porade s Monitorovacím výborom o prijatých a plánovaných iniciatívach, týkajúcich sa informovania verejnosti o úlohe, ktorú má Spoločenstvo v Programe a jeho výsledkoch.

Článok 6

Monitorovanie a ukazovatele pre monitorovanie

1. Agentúra SAPARD a Riadiaci orgán (bez ohľadu na to, či je tento orgán súčasťou Agentúry SAPARD či nie) zaistí efektívne monitorovanie realizácie Programu a predkladá správy Monitorovaciemu výboru o uskutočňovaní opatrení, resp. podopatrení. Komisia tieto správy vyhodnotí a podá prípadné doporučenie k zlepšeniu.
2. Monitorovanie sa uskutočňuje podľa ukazovateľov fyzických, finančných a životného prostredia a zahrňuje údaje preukazujúce, že finančné prostriedky Spoločenstva nenahradzujú financovanie dostupné v Slovenskej republike. Tieto ukazovatele pre monitorovanie, týkajúce

sa vstupov a výstupov Programu súvisiaceho so špecifickou povahou príslušnej pomoci, jej cieľmi a sociálne- ekonomickou a štrukturálnou situáciou a situáciou životného prostredia v Slovenskej republike.

Článok 7

Monitorovací výbor

1. Monitorovací výbor zriadi Slovenská republika v zhode s Riadiacim orgánom a Agentúrou SAPARD, a po konzultácii s partnermi uvedenými v článku 3 tejto časti, s cieľom zabezpečiť dohľad nad Programom.
2. Monitorovací výbor sa zásadne zriaďuje do 3 mesiacov po schválení Programu.
3. Zástupca (alebo zástupcovia) Komisie sa zúčastní práce Monitorovacieho výboru s poradnou funkciou.
4. Monitorovací výbor, po konzultácii s Riadiacim orgánom Agentúrou SAPARD a Komisiou vypracuje svoje vlastné procedúry. Tieto procedúry prijme Monitorovací výbor na svojej prvej schôdzi. Monitorovací výbor ich môže podľa potreby meniť. Tieto zmeny sa dopredu oznámia Komisii.
5. Predsedu Monitorovacieho výboru menuje Slovenská republika. Menovaná osoba nesmie zastávať funkciu v Agentúre SAPARD.
6. Monitorovací výbor sa uisťuje o efektívite a kvalite realizácie Programu za účelom dosiahnutia konkrétnych cieľov.
7. Monitorovací výbor posúdi kritéria pre výber projektov a hodnotenie projektov v rámci každého opatrenia a oznámi k nim svoje stanovisko. Pokiaľ stanovisko včas neoznámí, aby mohlo byť vzaté do úvahy pri rozhodnutí Komisie uvedenom v článku 3 odst. 1 oddielu A, toto rozhodnutie môže byť revidované tak, aby sa prihliadlo na stanovisko Monitorovacieho výboru oznámeného Komisii, buď do jedného mesiaca od prijatia tohto rozhodnutia alebo do jedného mesiaca od ustanovenia výboru, podľa toho, čo bude neskoršie.
8. Monitorovací výbor pravidelne preskúma pokrok pri plnení cieľov stanovených v Programe. Za týmto účelom sa mu poskytujú:
  - (a) informácie z oblastí, v ktorých dochádza k problémom pri hľadaní obvyklých odbytišť na úrovni Spoločenstva, informácie o výsledkoch uskutočnených kontrol, a zoznam a charakteristiky schválených a neschválených projektov.
9. Monitorovací výbor skúma výsledky Programu, hlavne plnenie cieľov stanovených pre rôzne opatrenia, a pokrok pri využívaní finančných prostriedkov pridelených pre tieto opatrenia a pre podopatrenia v rámci týchto opatrení, pokiaľ Program zahŕňa pridelovanie finančných prostriedkov. V tejto súvislosti zabezpečí Riadiaci orgán, aby mal Monitorovací výbor k dispozícii všetky relevantné informácie o uskutočnení opatrení a podopatrení.

10. Monitorovací výbor skúma predbežné hodnotenie upravené v článku 10 tohto oddielu.
11. Monitorovací výbor posudzuje a schvaľuje výročné a záverečné správy o realizácii pred ich zasielaním Komisii.
12. Monitorovací výbor posudzuje a schvaľuje prípadné návrhy na zmenu Programu predloženej Komisii.
13. Monitorovací výbor môže navrhnúť Komisii, prostredníctvom Riadiaceho orgánu hocijakú zmenu alebo preskúmanie Programu , ktoré by mohli uľahčiť dosahovanie cieľov Programu.
14. Po konzultácii s Riadiacim orgánom, Agentúrou SAPARD a Kompetentným orgánom, môže Monitorovací výbor navrhnúť Komisii hocijakú zmenu alebo preskúmanie Programu smerujúceho k zefektívneniu realizácie Programu.
15. Pokiaľ Program vyžaduje poskytnutie stanoviska k hocijakému problému, Monitorovací výbor uskutoční príslušné kroky.

Článok 8

Ročné a záverečné správy

1. Slovensko musí zabezpečiť, že Riadiaci orgán na základe konzultácií s Agentúrou SAPARD, do šiestich mesiacov od konca každého úplného kalendárneho roku realizácie Programu, predloží Komisii výročnú správu o realizácii Programu.

Ročná správa o realizácii Programu bude pred jej zaslaním komisii preskúmaná a schválená Monitorovacím výborom.

2. Po obdržaní výročnej správy o realizácii programu, komisia sa do doby dvoch mesiacov vyjadrí, či je posudzovaná správa nepostačujúca s uvedením dôvodov; inak sa bude správa považovať za prijatú. V prípade záverečnej správy musí komisia odpovedať do piatich mesiacov od jej obdržania.
3. Každý rok pri predložení výročnej správy o realizácii komisia a Riadiaci orgán a prípadne Agentúra SAPARD preskúmajú hlavné výsledky za predchádzajúci rok. komisia uskutoční konzultácie s Riadiacim orgánom a prípadne s Agentúrou SAPARD vzhľadom na usporiadanie pre potreby tohto preskúmania.

Pokiaľ po tomto preskúmaní komisia vznesie pripomienky voči Slovenskej republike, informuje Slovenská republika komisiu o opatreniach prijatých v súvislosti s týmito pripomienkami. V prípadoch, keď komisia, bez toho aby boli tým dotknuté rozhodnutia prijaté podľa článku 11 a 12 oddielu A, podá doporučenie Slovenskej republike týkajúce sa úprav smerujúcich ku zvýšeniu efektivity organizácie monitorovania alebo riadenia v rámci programu, Slovenská republika následne preukáže, že uskutočnila kroky smerom ku zlepšeniu organizácie monitorovania alebo riadenia, alebo vysvetlí prečo tak nekonala.

4. Konečná správa sa predkladá komisii najneskoršie 6 mesiacov po záverečnom dátume prijateľnosti výdavkov v rámci programu.
5. Všetky výročné a záverečné správy o realizácii programu musia obsahovať nasledovné informácie:
  - (a) akékoľvek zmeny všeobecných podmienok, ktoré sú dôležité pre realizáciu Programu, najmä zmeny hlavných sociálno-ekonomických trendov, zmeny štátnych, regionálnych alebo odvetvových politík a, pokiaľ je to vhodné, ich dôsledky pre súlad medzi pomocou v rámci programu SAPARD a pomocou poskytovanou z iných finančných nástrojov Spoločenstva;
  - (b) pokrok dosiahnutý pri realizácii priorít a opatrení vo vzťahu k dosahovaniu cieľov programu, ich zvláštnych zámerov v rámci programu s kvantifikovaním fyzických ukazovateľov a ukazovateľov výsledkov a dopadov na program, pokiaľ je ich možné kedykoľvek a akokoľvek kvantifikovať v rámci Programu;
  - (c) kroky prijaté Riadiacim orgánom, prípadne Agentúrou SAPARD a Monitorovacím výborom, ktoré napomáhajú zabezpečiť kvalitu a účinnosť realizácie Programu, najmä:
    - (i) monitorovacie a vyhodnocovacie opatrenia vrátane zaistenia zberu údajov;
    - (ii) zhrnutie akýchkoľvek závažných problémov vzniknutých pri realizácii Programu a akýchkoľvek prijatých opatrení, vrátane opatrení vykonaných na základe odporúčaných úprav podľa odseku 3;
    - (iii) využitie technickej pomoci;
    - (iv) opatrenia prijaté na zabezpečenie publicity programu;
  - (d) kroky uskutočnené na zabezpečenie koordinácie celej predvstupovej pomoci Spoločenstva, uvedené v článku 1 Časti C;
  - (e) finančné tabuľky obsahujúce údaje za jednotlivé opatrenia, a pokiaľ je to potrebné, tak aj na jednotlivé podopatrenia.

Článok 9

Princípy vyhodnocovania

1. Za účelom merania efektivity Programu sa vykonáva priebežné a následné hodnotenie Programu, ktorého účelom je posúdenie jeho dopadov vzhľadom na ciele stanovené v Programe a k analýze jeho štrukturálnych účinkov.
2. Efektivita opatrení Programu sa posudzuje na základe ich celkového dopadu na:
  - (a) príspevok k realizácii *acquis communautaire* vo vzťahu k spoločnej poľnohospodárskej politike a s ňou spojenými čiastkovými politikami;

- (b) riešenie prioritných a špecifických problémov pre udržateľnú adaptáciu poľnohospodárstva a vidieckych oblastí v Slovenskej republike;
  - (c) ciele Programu.
3. Slovenská republika zhromažďuje primerané zdroje a zhromažďuje údaje potrebné pre zabezpečenie, že toto hodnotenie môže byť uskutočnené najefektívnejším spôsobom. V tejto súvislosti sa pri vyhodnotení použijú rôzne zistenia vyplývajúce z monitorovania a prípadne doplnené zberom informácií pre efektívnejšie posúdenie.
  4. Hodnotenia vykonávajú nezávislí hodnotitelia
  5. Priebežné a následné vyhodnotenia odpovedajú na spoločné hodnotiace otázky definované Komisiou v konzultácii so Slovenskou republikou a vo všeobecnosti sú sprevádzané údaje o kritériách a ukazovateľoch súvisiacich s dosiahnutím cieľov. Okrem toho môžu hodnotenia odpovedať na špecifické otázky súvisiace s cieľmi Programu.
  6. Hodnotiace správy obsahujú vysvetlenie o použitej metodológii a obsahujú hodnotenie o kvalite údajov a zisteniach.
  7. Kvalitu a dôsledky hodnotenia posudzuje Riadiaci orgán, Monitorovací orgán a Komisia.

Článok 10 **Priebežné hodnotenie**

1. Slovenská republika, berúc do úvahy článok 9 tejto časti zaistí, aby sa priebežné hodnotenie zaoberalo prvými výsledkami Programu, ich súladu s priebežným hodnotením, významom cieľov a rozsahom plnení týchto cieľov. Obsahuje tiež posúdenie kvality monitorovania a realizácie.
2. Priebežné hodnotenie sa vykonáva v gescii Riadiaceho orgánu, v spolupráci s komisiou a Slovenskou republikou. Hodnotenie bude predložené Monitorovaciemu výboru v súlade s článkom 7 ods. 8 tejto časti a zašle sa Komisii tri roky po dátume schválenia Programu, najneskôr však do 31. decembra 2003.
3. Okrem posúdenia uvedeného článku 9 ods. 7 tejto časti, komisia posúdi dôsledky hodnotenia s výhľadom na preskúmanie Programu.
4. Priebežné hodnotenie sa v prípade potreby aktualizuje a predloží komisii najneskôr do 31. decembra 2005
5. Riadiaci orgán informuje komisiu o prijatých opatreniach ohľadne doporučení v hodnotiacej správe vrátane akýchkoľvek aktualizácií.

Článok 11 **Následné hodnotenie**

Následné hodnotenie vykonáva Slovenská republika v konzultácii s komisiou v zodpovednosti Riadiaceho výboru. Na základe už dostupných výsledkov hodnotenia a berúc do úvahy článok 9 tejto časti ako aj otázky relevantné pre Program, do následného hodnotenia sa zahrňuje aj použitie zdrojov a efektívnosť a účinnosť Programu, jeho dopady a súlad s predbežným hodnotením. Zahrňuje faktory prispievajúce k úspechu či neúspechu realizácie dosiahnutých cieľoch Programu a výsledkov vrátane ich udržateľnosti.

Následné hodnotenie obsahuje závery relevantné pre Program.

Dokončí sa najneskôr do konca štvrtého roku nasledujúceho po uzatvorení poslednej ročnej finančnej dohody.

ČASŤ C

VŠEOBECNÉ USTANOVENIA

ČASŤ C

VŠEOBECNÉ USTANOVENIA

Článok 1

Koordinácia s ostatnými nástrojmi

Komisia a Slovenská republika zaistia koordináciu pomoci medzi Programom, Nástrojom pre predvstupovú štrukturálnu politiku (ISPA), Phare a pomoc z Európskej investičnej banky a ďalších medzinárodných finančných inštitúcií.

Slovenská republika hlavne zaistí, aby bolo v prípadoch, keď by projekt SAPARD mohol zo svojej povahy tiež byť plne alebo potencionálne prijateľný pre poskytnutie pomoci v rámci iného nástroja uvedeného v prvom odstavci, vylúčené riziko, že sa pre určitý výdaj poskytne pomoc viac ako jedenkrát. Pri všetkých takýchto projektoch a nezávisle na akýchkoľvek iných opatreniach prijatých Slovenskou republikou musí oprávnený úradník označiť všetky prijaté faktúry podľa článku 8 písm. b) časti A názvom SAPARD, a to predtým, než sa tento projekt stane predmetom platby od Agentúry SAPARD.

Článok 2

Všeobecné výsady

Slovenská republika zaistí, že zahraničný personál, najatý úradmi Slovenskej republiky pre účely Programu a členovia ich najbližšej rodiny budú mať rovnaké výhody, výsady a výnimky aké sú priznávané cudzím štátnym príslušníkom zamestnávaným v Slovenskej republike podľa akejkoľvek inej bilaterálnej alebo viacstrannej dohody alebo dohovoru pre programy hospodárskej pomoci a technickej spolupráce a pre ich najbližších príslušníkov. Ustanovenia tejto dohody nepriznávajú týmto osobám diplomatický štatút.

Článok 3

Usadenie, vstup a pobyt

Slovenská republika zaistí, aby pri zmluvách o dielo, dodávku alebo službu bolo právnickým alebo fyzickým osobám umožnené zúčastniť sa na procedúrach verejného obstarávania a aby personál pre prípravu štúdií mal možnosť usídlenia a prechodného pobytu. Toto oprávnenie im prináleží od vydania výzvy na podanie ponuky až do jedného mesiaca po určení dodávateľa.

Slovenská republika povolí osobám zúčastňujúcim sa na zmluvách o dielo, dodávky alebo služby v rámci Programu a ich najbližším rodinným príslušníkom vstupovať na územie Slovenskej republiky, usadiť sa tu, pracovať a opúšťať krajinu ak to vyžaduje povaha zmluvy.

Článok 4

Dovoz a spätný vývoz zariadenia

Slovenská republika udelí včas a bez diskriminačných poplatkov, povolenia potrebné na dovoz a následný vývoz zariadenia požadovaného na výkon Programu. Týmto nie je dotknuté právo fyzických alebo právnických osôb dovážajúcich zariadenie využívať systém prechodného prístupu s ohľadom na uvedené zariadenie.

Článok 5

Dovozné a devízové kontroly

1. Pre účely vykonávania Programu sa Slovenská republika zaväzuje bez diskriminácie medzi členskými štátmi a krajinami uvedenými v bode 8 časti F udeľovať povolenia na dovoz a na zaobstaranie devíz a uplatňovať národné devízové predpisy.
2. Slovenská republika udelí včas a bez diskriminačného poplatku povolenia potrebné pre repatriáciu finančných prostriedkov získaných v súvislosti s Programom v súlade s predpismi na kontrolu devíz platnými v Slovenskej republike.

Článok 6

Dane a clá

1. Slovenská republika zabezpečí, aby bol dovoz v rámci zmlúv o dodávkach uzatvorených orgánmi Slovenskej republiky a spolufinancovaný v rámci Programu oslobodený od colných a dovozných poplatkov, daní alebo fiškálnych poplatkov majúcich rovnaký efekt.

Slovenská republika zabezpečí, aby príslušné dovozy boli prepustené z miesta vstupu dodávky ako je to ustanovené v zmluve a pre okamžité použitie dodávateľom podľa potrieb súvisiacich s obvyklou realizáciou zmluvy bez ohľadu na akékoľvek omeškania alebo spory ohľadne uhradenia výšky ciel, daní alebo poplatkov.

2. Slovenská republika zabezpečí, aby osobné a domáce prostriedky dovezené pre osobnú potrebu fyzických osôb (a ich najbližších rodinných príslušníkov) s výnimkou lokálne najatých osôb, používané pri plnení úloh definovaných v zmluve o technickej pomoci, boli vyňaté z ciel, dovozných poplatkov, daní a iných fiškálnych dávok s rovnocenným účinkom. Uvedené osobné a domáce prostriedky budú po ukončení zmluvy buď znovu exportované

alebo zlikvidované v Slovenskej republike v súlade s predpismi platnými v Slovenskej republike.

Článok 7

Národné právne postihy

V prípade podozrenia alebo preukázania, že príjemca neplní záväzky súvisiace s Programom SAPARD, ako aj v prípade pokusu o získanie prostriedkov od Agentúry SAPARD, na ktoré nie je žiadny nárok, Slovenská republika bude stíhať všetky takéto neplnenia a pokusy v rámci národných právnych postupov aspoň tak prísne, ako keď ide o národné verejné finančné prostriedky.

ČASŤ D

ŠTVRTROČNÉ A ROČNÉ PREHLÁSENIA
O VÝDAVKOCH

Tlačivo: D-1

Európska komisia – SAPARD – Prehlásenie o výdavkoch a žiadostiach o platbu

(zasiela sa na Európsku komisiu, DG AGRI, Rue de Loi 200 (SAPARD) B – 1049 Brussels)

Názov Programu .....

Rozhodnutie Komisie č. .... zo dňa ..... (posledne upravené Rozhodnutie č. .... zo dňa.....)

Referenčné číslo Komisie .....

Podpísaný, ... ako splnomocnenec pre Národný fond zastupujúci Slovenskú republiku, tak ako je ustanovené vo Viacročnej finančnej dohode uzatvorenej medzi Slovenskou republikou a Komisiou, týmto prehlasuje, že celkové oprávnené výdavky v súlade s programom, vynaložené od (deň/mesiac/rok do deň/mesiac/rok) predstavovali sumu ..... (národná mena) čo je ..... (EUR, prepočítané z národnej meny kurzom (kurzami) uvedenými v priložených tabuľkách, ako je ustanovené v článku 10, časti A Prílohy Viacročnej finančnej dohody.

Podrobnosti týkajúce sa výdavkov sú uvedené v tabuľkách, ktoré sú priložené k tomuto prehláseniu a tvoria jeho neoddeliteľnú prílohu.

Taktiež prehlasujem, že opatrenia napredujú uspokojivým spôsobom v súlade s cieľmi stanovenými v Programe, a že podporné dokumenty sú a zostanú k dispozícii, tak ako je to ustanovené v Článku 3 Viacročnej finančnej dohody a Článku 15 Časti A je Prílohy.

Prehlasujem, že:

1. Zoznam výdavkov je presný. Zoznam je spracovaný na báze účtovných výkazov z jednotlivých projektov a je doložený zaevidovanými dokladmi. Zoznam a príslušné doklady sú k dispozícii na preverenie a zostanú k dispozícii v súlade s Článkom 3 Viacročnej finančnej dohody a Článkom 15 Časti A jej Prílohy.
2. Alebo - Zoznam obsahuje podrobnosti o dlhoch, ktoré majú byť splatené vo výške (... národná mena) (... EUR), pre ktoré celkové sumy pre opatrenie sú priložené, vrátane rozpisu národného verejného príspevku a príspevku Spoločenstva; alebo – Nevytvorili sa žiadne dlhy – (nehodiace sa vyčiarknuť). Prehlásenie takisto zahrňuje všetky dlhy od predošlého prehlásenia, ktoré boli zaznamenané počas viac ako dvoch rokov a ktoré sú odpočítané od výdavkov tohoto prehlásenia.

3. Objem finančných prostriedkov Spoločenstva na EUROÚČTE SAPARD k dátumu posledného zápisu na vrub účtu ku koncu štvrt'roku, ktorého sa tento výkaz týka (alebo v prípade dodatočného výkazu, dátum špecifikovaný v tomto výkaze), predstavuje čiastku .... EUR.

Platby, ktoré musia byť prevedené na EUROÚČTE SAPARD, budú detailne popísané pre Komisiu v zmysle Článku 7 (2) Časti A Prílohy k Viacročnej finančnej dohode (Tlačivo D 3). Toto prehlásenie o výdavkoch obsahuje.... očíslovaných strán.

Toto prehlásenie bolo vypracované (kým): ..... dátum, pečiatka a podpis riaditeľa Agentúry SAPARD.

Prehlásenie bolo vytvorené na základe finančných súm mnou poskytnutých ..... dátum a podpis : účtovník Agentúry SAPARD

Potvrdené (kým) .....: dátum, pečiatka a podpis splnomocnenca pre Národný fond v mene Slovenskej republiky..

V....., dňa .....

Tlačivo: D-1

PREHLÁSENIA, KTORÉ SA PREDKLADAJÚ SPOLU SO VŠETKÝMI ŽIADOSŤAMI O PLATBU

TÝMTO SA POTVRDZUJE, ŽE:

- (a) Agentúra SAPARD preverila, že povolené prehlásenia o výdavkoch boli uskutočnené v súlade s Programom, Viacročnou finančnou dohodou, rozhodnutím komisie podľa článku 3 (1) časti A Prílohy Viacročnej finančnej dohody a Ročných finančných dohôd.
- (b) výdavok je skutočný, zodpovedajúci predpisom a vznikol od dátumu Rozhodnutia Komisie č... týkajúceho sa riadenia Agentúry SAPARD,
- (c) Platby konečnému prijímateľovi boli uskutočnené bez akýchkoľvek špecifických poplatkov, zrážok alebo zadržaní, ktoré by mohli redukovať objem finančnej pomoci, na ktoré majú prijímatelia nárok.
- (d) Objemy prostriedkov získané späť z dôvodu nesprávnych platieb a dlhy registrované v knihe dlžníkov dlhšie ako dva roky boli odpočítané z deklarovaneho výdavku; Komisia bola informovaná o akýchkoľvek nezrovnalostiach v súvislosti s Článkom 13 Časti A Prílohy k Viacročnej finančnej dohode o nezrovnalostiach a vrátení čiastok nesprávne zaplatených z pohľadu financovania Programu SAPARD.
- (e) Pomoc poskytnutá Slovenskou republikou zostáva v rámci limitov podľa opatrení stanovených v Programe.
- (f) Konverzie medzi národnou menou a EUR boli realizované v súlade s ustanoveniami článku 10 Časti A Prílohy Viacročnej finančnej dohody.
- (g) Podklady pre toto prehlásenie sú a budú kedykoľvek k dispozícii v zmysle ustanovení Článku 3 Viacročnej finančnej dohody a Článku 15 Časti A spomenutej prílohy.
- (h) Opatrenia, ktoré získali finančnú podporu Spoločenstva, boli adekvátne zverejňované na oboznámenie verejnosti a potenciálnych a aktuálnych konečných prijímateľov.

V ....., dňa .....

Vypracované (kým): ..... dátum, podpis a pečiatka riaditeľa Agentúry SAPARD.

Prehlásenie bolo vytvorené na základe finančných čiastok poskytnutých .....

Podpis a pečiatka : účtovník Agentúry SAPARD

Potvrdené (kým) .....: pečiatka a podpis splnomocnenca pre Národný fond v mene Slovenskej republiky.

Tlačivo D-1 Tabuľka A Výkaz oprávnených výdavkov skutočne vynaložených od začiatku Programu: všetci koneční prijímatelia

Názov programu: .....
 Rozhodnutie Komisie č. .... zo dňa ..... (posledne upravené Rozhodnutie č. .... zo dňa.....)
 Referenčné číslo Komisie: .....
 Prehlásenie č. .... pre obdobie od začiatku programu ..... do ..... (dátum) vrátane.

Priority Názov Opatrenie	Národná mena				EUR			
	Verejné výdavky		Súkromné financovanie	Celkové oprávnené Náklady	Verejné výdavky		Súkromné financovanie	Celkové oprávnené náklady
	ES	Národné			ES	Štát		
(1)	(2)	(3)	(4)	(2) + (3) + (4) = (5)	(6)	(7)	(8)	(6) + (7) + (8) = (9)
1. Priorita 1								
Opatrenie 1								
Opatrenie 2								
Opatrenie n								
Priorita 1 celkom								
n. Priorita n								
Opatrenie 1								
Opatrenie 2								
Opatrenie n								
Priorita n celkom								
CELKOM								

V prípade rozdielov vo vzťahu k predchádzajúcemu prehláseniu sú tieto rozdiely označené “*” a sú vysvetlené na stranách ..... až
 Kurzy použité pre konverziu národná mena/EUR sú nasledovné: Kurz:.....;Dátum:.....

Tlačivo: D 2

Ročné prehlásenie o výdavkoch za finančný rok: ( )

(zasielané spolu s atestačnou a audítorskou správou požadovanou v článku 6 Časti A Viacročnej finančnej dohody Európskej komisii, GR AGRI, Rue de la Loi 200 – (SAPARD), B – 1049 Brusel)

Názov programu .....

Rozhodnutie Komisie č. .... zo dňa .....(posledne upravené
Rozhodnutie č. .... zo dňa.....)

Referenčné číslo Komisie: .....

Dolu podpísaný, ... ako splnomocnenec pre Národný fond zastupujúci Slovenskú republiku, tak ako je ustanovené vo Viacročnej finančnej dohode uzatvorenej medzi Slovenskou republikou a Komisiou (.....), týmto prehlasujem, že celkové oprávnené výdavky v súlade s programom, vynaložené od (1/1/rok.. do 31/12/rok...) predstavovali sumu .....(národná mena) čo je ..... (v EUR, prepočítané z národnej meny kurzom (kurzami) uvedenými v priložených tabuľkách, ako je ustanovené v článku 10, Časti A Prílohy Viacročnej finančnej dohody .)

Podrobnosti týkajúce sa výdavkov sú uvedené tabuľkách, ktoré sú priložené k tomuto prehláseniu a tvoria jeho neoddeliteľnú prílohu.

Taktiež prehlasujem, že opatrenia napredujú uspokojivým spôsobom v súlade s cieľmi stanovenými v Programe, a že podporné dokumenty sú a zostanú k dispozícii, tak ako je ustanovené v článku 3 Viacročnej finančnej dohody a článku 15 Časti A jej Prílohy.

Prehlasujem, že:

1. Zoznam výdavkov je presný. Zoznam je spracovaný na báze účtovných výkazov z jednotlivých projektov a je doložený zaevidovanými dokladmi. Zoznam a odpovedajúce podklady sú k dispozícii na preverenie a zostanú k dispozícii v súlade s Článkom 3 Viacročnej finančnej dohody a Článkom 15 Časti A jej Prílohy.
2. Alebo - Zoznam obsahuje podrobnosti o dlhoch, ktoré majú byť splatené vo výške (... národná mena) (... EUR), pre ktoré celková suma pre opatrenie je priložená, vrátane rozpisu národného verejného príspevku príspevku Spoločenstva; alebo – Nevytvorili sa žiadne dlhy – (nehodiace sa vyčiarknuť). Prehlásenie takisto zahrňuje všetky dlhy od predošlého prehlásenia, ktoré boli zaznamenané počas viac ako dvoch rokov a ktoré sú odpočítané od výdavkov tohoto prehlásenia.
3. Objem fondov Spoločenstva na EUROÚČTE SAPARD, ku ktorému sa prehlásenie vzťahuje, na konci roku predstavuje čiastku .... EUR.

Toto prehlásenie o výdavkoch obsahuje.... očíslovaných strán.

Toto prehlásenie bolo vypracované (kým): ..... dátum, pečiatka a podpis riaditeľa Agentúry SAPARD.

Prehlásenie bolo vytvorené na základe finančných súm mnou poskytnutých ..... dátum a podpis : účtovník Agentúry SAPARD

Potvrdené (kým) .....: dátum, pečiatka a podpis splnomocnenca pre Národný fond v mene Slovenskej republiky.....

V ....., dňa .....

Overovacia a audítorská správa sú obsahom tohoto prehlásenia.

Tlačivo: D-2

PREHLÁSENIA KTORÉ SA PREDKLADAJÚ SPOLU S ÚČTOVNÝM PREHLÁSENÍM

TÝMTO SA POTVRDZUJE, ŽE:

- (a) Agentúra SAPARD preverila, že povolené prehlásenia o výdavkoch boli uskutočnené v súlade s Programom, Viacročnou finančnou dohodou, rozhodnutím Komisie podľa Článku 3 (1) Časti A Prílohy Viacročnej finančnej dohody (dohôd),
- (b) výdavok je skutočný, zodpovedajúci predpisom a vznikol od dátumu Rozhodnutia Komisie č... týkajúceho sa riadenia Agentúry SAPARD,
- (c) Platby konečnému prijímateľovi boli uskutočnené bez akýchkoľvek špecifických poplatkov, zrážok alebo znížení, ktoré by mohli redukovať objem finančnej pomoci, na ktorú má prijímateľ nárok.
- (d) Objemy prostriedkov získané späť z dôvodu nesprávnych platieb a dlhy registrované v knihe dlžníkov dlhšie ako dva roky boli odpočítané z deklarovaneho výdavku; Komisia bola informovaná o akýchkoľvek nezrovnalostiach v súvislosti s Článkom 13 Časti A Prílohy k Viacročnej finančnej dohode o nezrovnalostiach a vrátení čiastok nesprávne zaplatených s pohľadu financovania Programu SAPARD.
- (e) Pomoc poskytnutá Slovenskou republikou zostáva v rámci limitov podľa opatrení stanovených v Programe.
- (f) Konverzie medzi národnou menou a EUR boli realizované v súlade s ustanoveniami článku 10 Časti A Prílohy Viacročnej finančnej dohody. .
- (g) Podporné dokumenty pre toto prehlásenie sú a budú kedykoľvek k dispozícii v zmysle ustanovení Článku 3 Viacročnej finančnej dohody a Článku 15 Časti A spomenutej prílohy.
- (h) Opatrenia, ktoré získali finančnú podporu Spoločenstva, boli adekvátne zverejňované na oboznámenie verejnosti a potenciálnych a aktuálnych konečných prijímateľov.

V ....., dňa .....

Vypracované (kým): ..... dátum, pečiatka a podpis riaditeľa Agentúry SAPARD.

Prehlásenie bolo vytvorené na základe finančných čiastok poskytnutých ..... dátum a podpis :
účtovník Agentúry SAPARD

Potvrdené (kým) .....: dátum, pečiatka a podpis splnomocnenca pre Národný fond v mene Slovenskej republiky.

Tlačivo D-2 Tabuľka A Výkaz oprávnených výdavkov skutočne vynaložených za rok (...) – všetci koneční prijímatelia

Názov programu:.....

Rozhodnutie Komisie č. .... zo dňa ..... (posledne upravené Rozhodnutie č. .... zo dňa.....)

Referenčné číslo Komisie: .....

Prehlásenie č. .... pre obdobie od (1/1/rok) ..... do (31/12/rok) vrátane

Priority Názov Opatrenie	Národná mena			EUR				
	Verejné výdavky		Súkromné financovanie	Celkové oprávnené náklady	Verejné výdavky		Súkromné financovanie	Celkové oprávnené náklady
	ES	Národné	ES		Štát			
(1)	(2)	(3)	(4)	(2) + (3) + (4) = (5)	(6)	(7)	(8)	(6) + (7) + (8) = (9)
1. Priorita 1								
Opatrenie 1								
Opatrenie 2								
Opatrenie n								
Priorita 1 celkom								
n. Priorita n								
Opatrenie 1								
Opatrenie 2								
Opatrenie n								
Priorita n celkom								
CELKOM Spolu								

V prípade rozdielov vo vzťahu k predchádzajúcemu prehláseniu sú tieto rozdiely označené “*” a sú vysvetlené na stránkach ..... až .....

Kurzy použité pre konverziu národná mena/EUR sú nasledovné: Kurz:..... Dátum:.....

Majiteľ účtu	
Meno	N Á R O D N Ý F O N D S A P A R D
	Ú Č E T
ADRESA	Ú T V A R N Á R O D N É H O F O N D U
	M I N I S T E R S T V O F I N A N C I Í
MESTO	Š T E F A N O V I Č O V A 5
PSČ	8 1 7 8 2 B R A T I S L A V A 1 5
KONTAKTNÁ OSDOBA	V i l i a m V A Š K O V I Č
TELEFÓN	+ 4 2 1 7 5 9 5 8 2 5 1 1
FAX	+ 4 2 1 7 5 9 5 8 2 3 5 8
E-Mail	m h r a c h o v c o v a @ m f s r . s

BANKA	N Á R O D N Á B A N K A
	S L O V E N S K A
Číslo účtu	
Mena	E U R O
BIC kód	

ČASŤ E

SMERNICE PRE CERTIFIKAČNÝ ORGÁN

SMERNICE PRE ROČNÚ CERTIFIKÁCIU AGENTÚRY SAPARD

Predmet: Smernica upravená v článku 6 odstavci 5 oddiel A Viacročnej finančnej dohody – forma, rozsah a obsah osvedčení a správy orgánu vykonávajúceho certifikáciu Agentúry SAPARD.

Úvod

1. Cieľom tohto dokumentu je stanoviť smernicu, týkajúcu sa požiadaviek na certifikáciu vyúčtovania stanovených v článku 6 oddielu A prílohy k Viacročnej finančnej dohode.
2. Predmetom certifikácie, a teda audítorského certifikátu a audítorskej správy je Agentúra SAPARD a všetky decentralizované a delegované orgány, t.j. procesy od registrácie žiadosti až k prevzatíu záväzku a od registrácie faktúry až po vykonanie platby.

Audítorský certifikát

3. Audítorský certifikát by mal byť stručným, jasným a jednoznačným vyjadrením sa k celkovým záverom o vymenovanom orgáne za Certifikačný orgán. Príklady osvedčení audítora sú uvedené v Prílohe I tejto časti.

Audítorská správa

4. Rozsah audítorskej správy by mal byť širší ako je obsah audítorského certifikátu, pričom by táto správa mala navyše obsahovať vyjadrenia o tom, či:
  - I) Certifikačný orgán získal rozumné záruky, že procedúry vnútornej kontroly sú teoreticky správne, a že v praxi fungujú uspokojivo;
  - II) procedúry, so zvláštnym prihliadnutím na kľúčové kritériá akreditácie (písomné postupy, oddelenie povinností, predprojektové a predplatobné kontroly, postupy obstarávania dodávok, postupy prijatia záväzku a výkonu platieb, účtovné postupy, bezpečnosť výpočtovej techniky a vnútorný audit), dávajú rozumné záruky, že projekty financované z Programu SAPARD odpovedajú Viacročnej finančnej dohode;
  - III) všetky významné kritériá pre akreditáciu sú aj naďalej plnené v súlade s požiadavkami pre poverenie riadením pomoci zo strany Komisie podľa článku 3 odstavca 1 oddielu A Prílohy k Viacročnej finančnej dohode; a
  - IV) sú finančné záujmy EÚ vhodne chránené.

Správa by mala tiež stanoviť prípadné odporúčania a navrhnúť rozsah a spôsob, akým boli tieto doporučenia a popřípade odporúčania z minulých rokov) realizované.

5. Obsah správy

- I) Procedúry vnútornej kontroly

Správa by mala obsahovať dôkazy zistené Certifikačným orgánom, že počas celého hodnotiaceho obdobia fungovali procedúry vnútornej kontroly v praxi ako aj teoreticky, že sa

uplatňovali pre všetky plánované transakcie; a viedli k náprave chýb. Správa by mala obsahovať výrok o procedúrach vnútornej kontroly, ktorý mal upozorňovať na akékoľvek vážne nedostatky zistené v organizácii, alebo fungovaní kontrol, so zvláštnym zreteľom na faktory, ktoré môžu znížiť účinnosť procedúr vnútornej kontroly, ako napríklad:

- Možnosť, že zodpovedný úradník obíde kontrolné mechanizmy;
- nesprávne uplatnenie kontrolných mechanizmov v dôsledku zlého výkladu, alebo nepozornosti; a
- vývoj neštandardných postupov.

Funkcia vnútorného auditu je kľúčovým prvkom prostredia vnútornej kontroly. Ako taká si zasluhuje zvláštnu kapitolu v audítorskej správe. Táto správa by mala posúdiť nezávislosť, kompetentnosť a účinnosť vnútorného auditu a najmä nasledovné: rozsah zodpovedností; prístupové práva k vedúcemu Agentúry Programu SAPARD a ku všetkým záznamom, zamestnancom a do všetkých priestorov (vrátane decentralizovaných a delegovaných orgánov); vylúčenie členov jednotky vnútorného auditu z každodenných operatívnych činností; personálne obsadenie (kompetencie, vzdelávanie a skúsenosti); plánovanie (hodnotenie potrieb, prístup založený na riziku, cyklus auditov); dokumentácia (či bude adekvátne zaznamenané zdôvodnenie testov a záverov a uchovanie podkladov); doklady auditu (zabezpečí prijaté opatrenia, že audit bude dostatočný, relevantný a spoľahlivý); existencia primeraných opatrení k zaisteniu kvality; správy (vhodnosť ich koncepcie; zabezpečenie procedúry ich včasnosti) a závery pre plán auditu.

II) Postupy pre zabezpečovanie súladu s Viacročnou finančnou dohodou

Tento bod sa týka udelovania povolení. Transakcie spracovávané Agentúrou SAPARD sa riadia zložitými predpismi. Sprievodné riziko, ktoré z toho vyplýva, vyžaduje, aby Agentúra SAPARD zriadila kontrolné mechanizmy k zmierňovaniu tohto rizika, vrátane písomných postupov, kontrolných zoznamov a podrobného opakovania činností alebo kontroly iným úradníkom.

Správa by mala obsahovať stanovisko k procedúram zabezpečovania súladu s Viacročnou finančnou dohodou (podľa jednotlivých opatrení a prípadne podopatrení), a to pre všetky jednotlivé procedúry s uvedením, či boli príslušné kontroly postačujúce, aby sa na ne mohlo spoľahnúť v priebehu hodnoteného obdobia. V prípadoch, kde sa zistí, že daný postup neposkytuje dostatočné záruky, je potrebné zaznamenať dôležité prvky zlyhania daného kontrolného mechanizmu.

III) Významné kritériá pre akreditáciu

Správa musí stanoviť rozsah v ktorom Agentúra SAPARD a decentralizované a delegované orgány splnili všetky významné kritériá pre akreditáciu (písomné postupy, oddelenie povinností, predprojektové a predplatobné kontroly, postupy obstarávania dodávok, postupy prijatia záväzku a výkonu platieb, účtovné postupy, bezpečnosť výpočtovej techniky, vnútorný audit) nevyhnutná pre poverenie riadenia pomoci zo strany Komisie podľa článku 3 odstavca 1 oddielu A Prílohy k Viacročnej finančnej dohode a aké prípadné kroky (a ich načasovanie a trvanie), ma Agentúra SAPARD, či decentralizovaný/delegovaný orgán, uskutočniť na odstránenie prípadných nedostatkov.

IV) Ochrana finančných záujmov EÚ

Tento bod sa týka najmä čiastok, ktoré je treba nahradiť (dlžníkov). Medzi príslušné kľúčové ciele kontroly patrí správne a včasné zaznamenanie všetkých transakcií dlžníkov do knihy dlžníkov, započítanie dlhov na iné platby príjemcom SAPARDU, ktorí majú dlhy a správne zaznamenanie všetkých príjmov od dlžníkov.

Správa by vo všeobecnosti mala obsahovať výrok o ochrane finančných záujmov spoločenstva s uvedením pre každú jednotlivú procedúru, či sa príslušné kontroly ukázali byť postačujúcimi, aby sa na ne bolo možné spoľahnúť. V prípadoch, kedy sa zistí, že daný postup neposkytuje potrebné záruky, musia sa zaznamenať dôležité prvky zlyhania kontrolného mechanizmu.

V) Odporúčania

Akékoľvek odporúčania je treba rozdeliť podľa významu, ktorý má podľa názoru Certifikačného orgánu každá príslušná situácia. Pre uľahčenie prezentácie výsledkov sa navrhuje nasledovné rozdelenie:

- Vysoká dôležitosť: odporúčania, ktoré si vyžadujú okamžitú pozornosť vedúceho Agentúry SAPARD;
- Stredná dôležitosť: odporúčania, ktoré sú významné v kontexte kontrolného prostredia Agentúry SAPARD a vyžadujúce okamžitú pozornosť vedúcich pracovníkov;
- Malá dôležitosť: odporúčania, podľa ktorých by mali byť vykonané kroky, ktoré zaistia plný súlad s kritériami pre akreditáciu.

Správa by mala pre každé odporúčanie uvádzať, súvisiace procedurálne a politické otázky, ktoré si vyžadujú pozornosť, a reakciu Agentúry SAPARD.

6. Osnova správy

Komisii by pomohlo pri spracovávaní správ o certifikácii dodržiavanie štandardnej osnovy podľa nasledujúceho príkladu.

Zhrnutie: obsahuje stanovisko, súhrnné výroky o každom z vyššie uvedených bodov I, II, III a IV, a časti o vysoko dôležitých a stredne dôležitých odporúčaníach.

Všeobecný úvod.

- I. Postupy vnútornej kontroly: zhodnotenie hlavných kontrolných mechanizmov; funkcie vnútorného auditu; výrok o postupoch vnútornej kontroly a dôkazy.*
- II. Postupy na zabezpečenie súladu s Viacročnou finančnou dohodou: zhodnotenie hlavných kontrolných mechanizmov; výrok o postupoch na zabezpečenie súladu s Viacročnou finančnou dohodou a dôkazy.*
- III. Kľúčové kritériá akreditácie: zhodnotenie rozsahu v ktorom Agentúra SAPARD spĺňa všetky kľúčové kritériá pre akreditáciu (pisomné postupy, oddelenie povinností, predprojektové a predplatobné kontroly, postupy obstarávania dodávok, postupy prijatia záväzku a výkonu platieb, účtovné postupy, bezpečnosť výpočtovej techniky, vnútorný audit) ako to vyžaduje článok 14 oddielu B Prílohy k Viacročnej finančnej dohode.*

IV. Postupy na ochranu finančných záujmov Spoločenstva: zhodnotenie kľúčových kontrolných mechanizmov; výrok o procedúrach na ochranu finančných záujmov Spoločenstva a dôkazy.

Všeobecné závery.

Odporúčania.

Prílohy

Pri každom opatrení/ podopatrení a spoločnej funkcii (napr. účtovníctvo, kontrolná služba, vnútorný audit, informačné technológie), by mala byť v prílohe uvedená práca na vykonanie daného kontrolného cieľa, vrátane popisu daného kontrolného cieľa, kontrolného mechanizmu, štruktúry zložiek (k stanoveniu, či obsahuje požadované primárne dôkazy/doklady potrebné na podporu žiadostí), zistenia, hodnotenia, závery a podrobné odporúčania.

Zoznam odporúčaní by mal byť vypracovaný a mal by obsahovať aspoň tieto údaje: odkaz na správu/odporúčanie/stav/opatrenie.

PRÍLOHA k Časti E

PRÍKLADY AUDÍTORSKÝCH OSVEDČENÍ, KTORÉ VYDÁVA CERTIFIKAČNÝ ORGÁN¹

Matica pre vydanie stanoviska:

	<i>Žiadne námietky</i>	<i>Ohraničené námietky</i>	<i>Negatívny záver</i>
<i>Neobmedzený rozsah</i>	Nekvalifikované (A)	Kvalifikované (B)	Nepriaznivé stanovisko (E)
<i>Obmedzený rozsah</i>	Kvalifikované (C)	Odmietnutie (D)	-

A. Nekvalifikované

Previedli sme audit ročného vyúčtovania výdavkov, ktoré Komisii predložila Agentúra SAPARD [Agentúra SAPARD, Dobrovičova 12 812 66 Bratislava] ako výdavkov vynaložených na Program za finančný rok 200x. Našou povinnosťou ako Certifikačného orgánu je poskytnúť na základe nášho auditu stanovisko k ročnému vyúčtovaniu.

Audit sme previedli v súlade s medzinárodne prijatými audítorskými štandardmi a článkom 6 oddielu A Viacročnej finančnej dohody. Audit sme naplánovali a vykonali tak, aby sme rozumnú záruku vyúčtovanie predložené Komisii je bez závažných chýb. Audit zahŕňa preskúmanie dôkazov formou testovania, dokladajúcich údaje uvedené v ročnom vyúčtovaní, záznamov o záväzkoch a preskúmania postupov a vzoriek transakcií. Audit zahŕňal overenie súladu platieb s Viacročnou finančnou dohodou iba čo sa týka schopností administratívnych štruktúr Agentúry SAPARD zabezpečiť overenie tohto súladu pred uskutočnením platby. Naš audit predstavuje rozumný základ pre naše stanovisko.

Podľa nášho názoru je vyúčtovanie za finančný rok 200x (ku dňu dd/mm/rrrr), ktoré má byť predložené Komisii pravdivé, úplné a presné.

Naš audit bol vykonaný v období od dd/mm/rrrr do dd/mm/rrrr. Správa o našich zisteniach je doručená v ten istý deň ako je dátum tohto osvedčenia.

[dátum vydania + podpis, meno a funkcia + názov a adresa certifikačného orgánu]

B. KVALIFIKOVANÉ – ZISTENÉ ROZDIELY

Vykonali sme audit ročného vyúčtovania výdavkov, ktoré Komisii predložila Agentúra SAPARD [Agentúra SAPARD, Dobrovičova 12 812 66 Bratislava] ako výdavkov vynaložených na Program za finančný rok 200x. Našou povinnosťou ako Certifikačného orgánu je poskytnúť na základe nášho auditu stanovisko k ročnému vyúčtovaniu.

¹ Porovnaj Medzinárodné normy o audítorských a príbuzných službách č. 13 (ISA 13) vydané Medzinárodnou federáciou audítorov (IFAC).

Audit sme previedli v súlade s medzinárodne prijatými audítorskými štandardmi a článkom 6 oddielu A Viacročnej finančnej dohody. Audit sme naplánovali a vykonali tak, aby sme rozumnú záruku vyúčtovanie predložené Komisii je bez závažných chýb. Audit zahŕňa preskúmanie dôkazov formou testovania, dokladajúcich údaje uvedené v ročnom vyúčtovaní, záznamov o záväzkoch a preskúmania postupov a vzoriek transakcií. Audit zahŕňal overenie súladu platieb s Viacročnou finančnou dohodou iba čo sa týka schopností administratívnych štruktúr Agentúry SAPARD zabezpečiť overenie tohto súladu pred uskutočnením platby. Naš audit predstavuje rozumný základ pre naše stanovisko.

Boli zistené rozdiely medzi ročným vyúčtovaním a účtovnými knihami a záznamami Agentúry SAPARD pri nasledovných opatreniach/podopatreniach (odvolávka: stránka P audítorskej správy):

<i>[Opatrenie/podopatrenie</i>	<i>rozdiel (+/-) v národnej mene a mene euro</i>
<i>Polnohospodárske stroje</i>	<i>-23.000 CCC/ 100v]</i>

Podľa nášho názoru je vyúčtovanie, ktoré má byť odoslané Komisii za finančný rok 200x EAGGF(ku dňu dd/mm/rrrr), s výnimkou rozdielov popísaných v predchádzajúcom odstavci pravdivé, úplné a presné.

Naš audit bol vykonaný v období od dd/mm/rrrr do dd/mm/rrrr. Správa o našich zisteniach je doručená v ten istý deň ako je dátum tohto osvedčenia.

[dátum vydania + podpis, meno a funkcia + názov a adresa certifikačného orgánu]

C. KVALIFIKOVANÉ STANOVISKO – OBMEDZENÝ ROZSAH

Vykonali sme audit ročného vyúčtovania výdavkov, ktoré Komisii predložila Agentúra SAPARD [Agentúra SAPARD, Dobrovičova 12 812 66 Bratislava] ako výdavkov vynaložených na Program za finančný rok 200x. Našou povinnosťou ako Certifikačného orgánu je poskytnúť na základe nášho auditu stanovisko k ročnému vyúčtovaniu.

Audit sme previedli s výnimkou aspektov uvedených v nasledujúcom odstavci v súlade s medzinárodne prijatými audítorskými štandardmi a článkom 6 oddielu A Viacročnej finančnej dohody. Audit sme naplánovali a vykonali tak, aby sme rozumnú záruku vyúčtovanie predložené Komisii je bez závažných chýb. Audit zahŕňa preskúmanie dôkazov formou testovania, dokladajúcich údaje uvedené v ročnom vyúčtovaní, záznamov o záväzkoch a preskúmania postupov a vzoriek transakcií. Audit zahŕňal overenie súladu platieb s Viacročnou finančnou dohodou iba čo sa týka schopností administratívnych štruktúr Agentúry SAPARD zabezpečiť overenie tohto súladu pred uskutočnením platby. Naš audit predstavuje rozumný základ pre naše stanovisko.

V dôsledku [*napríklad*] povahy záznamov Agentúry SAPARD/delegovaného orgánu atď., sme sa nemohli presvedčiť o [*uvedte povahu problému*] a to ani pri použití iných postupov auditu (odvolávka: stránka P audítorskej správy).

Podľa nášho názoru je vyúčtovanie, ktoré má byť odoslané Komisii za finančný rok 200x EAGGF(ku dňu dd/mm/rrrr), s výnimkou rozdielov popísaných v predchádzajúcom odstavci pravdivé, úplné a presné.

Naš audit bol vykonaný v období od dd/mm/rrrr do dd/mm/rrrr. Správa o našich zisteniach je doručená v ten istý deň ako je dátum tohto osvedčenia.

[dátum vydania + podpis, meno a funkcia + názov a adresa certifikačného orgánu]

D. ODMIETNUTIE – OBMEDZENIE ROZSAHU

Vykonalí sme audit ročného vyúčtovania výdavkov, ktoré Komisii predložila Agentúra SAPARD [Agentúra SAPARD, Dobrovičova 12 812 66 Bratislava] ako výdavkov vynaložených na Program za finančný rok 200x. Našou povinnosťou ako Certifikačného orgánu je poskytnúť na základe nášho auditu stanovisko k ročnému vyúčtovaniu.

Audit sme previedli s výnimkou aspektov uvedených v nasledujúcom odstavci v súlade s medzinárodne prijatými audítorskými štandardmi a článkom 6 oddielu A Viacročnej finančnej dohody. Audit sme naplánovali a vykonalí tak, aby sme rozumnú záruku vyúčtovanie predložené Komisii je bez závažných chýb. Audit zahŕňa preskúmanie dôkazov formou testovania, dokladajúcich údaje uvedené v ročnom vyúčtovaní, záznamov o záväzkoch a preskúmania postupov a vzoriek transakcií. Audit zahŕňal overenie súladu platieb s Viacročnou finančnou dohodou iba čo sa týka schopností administratívnych štruktúr Agentúry SAPARD zabezpečiť overenie tohto súladu pred uskutočnením platby. Náš audit predstavuje rozumný základ pre naše stanovisko.

Nemohli sme preveriť procedúry v pozadí platieb poskytnutých orgánmi, ktoré boli poverené povinnosťami, a to z dôvodov obmedzení, ktoré pre rozsah našej práce stanovila Agentúra SAPARD (odkaz: strana audítorskej správy).

Vzhľadom na závažnosť problémov uvedených v predchádzajúcom odseku nevyjadrujeme náš názor na to, či je účtovná uzávierka, ktorá má byť predložená Komisii za finančný rok 200x (ku dňu dd/mm/rrrr) pravdivá, úplná a presná.

Náš audit bol vykonaný v období od dd/mm/rrrr do dd/mm/rrrr. Správa o našich zisteniach je doručená v ten istý deň ako je dátum tohto osvedčenia.

[dátum vydania + podpis, meno a funkcia + názov a adresa certifikačného orgánu]

E. NEGATÍVNY POSUDOK

Preskúmali sme ročnú uzávierku výdavkov prehlásených Komisii ako výdavkov vynaložených na Program za finančný rok 200x zo strany [Agentúra SAPARD, Dobrovičova 12 812 66 Bratislava]. Našou úlohou ako certifikačného orgánu je vyjadriť náš názor na ročnú účtovnú uzávierku na základe nášho auditu.

Náš audit sme previedli v súlade s medzinárodne prijatými audítorskými normami a článkom 6 Časti A Viacročnej dohody o financovaní. Plánovali sme a vykonalí audit tak, aby sme sa primerane ubezpečili o tom, že účtovná uzávierka predložená Komisii bez nesprávnych materiálnych údajov. Audit zahŕňal preverovanie založené na testoch, zamerané na preukazovanie informácií uvedených v ročnej účtovnej uzávierke, záznamy o záväzkoch, preverovanie postupov a vzorky transakcií. Audit sa zaoberal súladom platieb s predpismi spoločenstva a štátu len čo sa týka spôsobilosti administratívnych štruktúr agentúry programu SAPARD zabezpečiť preverenie takéhoto súladu predtým než bola platba uskutočnená. Náš audit poskytuje vhodný základ pre vyjadrenie nášho názoru.

Výdavky vykázané agentúrou programu SAPARD nesúhlasia s platbami a príjmami uskutočnenými počas obdobia (odvolávka: stránka P audítorskej správy).

Podľa nášho názoru vzhľadom k dopadom záležitostí popísaných v predošlom odstavci vyúčtovanie, ktoré má byť odoslané Komisii za finančný rok 200x EAGGF(ku dňu dd/mm/rrrr), nie je pravdivé, úplné a presné.

Náš audit bol vykonaný v období od dd/mm/rrrr do dd/mm/rrrr. Správa o našich zisteniach je doručená v ten istý deň ako je dátum tohto osvedčenia.

[dátum vydania + podpis, meno a funkcia + názov a adresa certifikačného orgánu]

ČASŤ F
TEXT PREDPISOV SPOLOČENSTVA
UVEDENÝCH V NARIADENÍ
(ES) Č. 2222/2000 O FINANČNÝCH PRAVIDLÁCH
PRE SAPARD, PRISPOBENÝCH PRE TÚTO DOHODU⁷

---

⁷OJ L 253, 7.10.2000, p. 5.

(a)	(b)	(c)	(d)	(e)
Položka č..	Oddiel	Článok (alebo bod č.)	Odstavec	Ustanovenia, ktoré majú byť uskutočnené Slovenskou republikou v súlade s dohodou
1	A	3	1	<p>Komisia môže rozhodnúť, na základe prípadovej analýzy riadiaceho potenciálu, procedúr finančnej kontroly a štruktúr verejných financií v rámci národných a odvetvových programov/projektov, o zrušení požiadavky na predbežnú analýzu podľa bodu 2 a poveriť implementačné agentúry v kandidátskych krajinách riadením pomoci na základe decentralizácie. Takéto zrušenie je možné na základe:</p> <ul style="list-style-type: none"> - minimálnych kritérií pre posúdenie schopnosti implementačných agentúr v kandidátskych krajinách riadiť pomoc a minimálnych podmienok aplikovateľných pre tieto agentúry v súlade s bodom 3; - a konkrétnych ustanovení týkajúcich sa, okrem iného, výziev k podávaní ponúk, výberu a hodnotenia ponúk, udeľovania kontraktov, realizácie smerníc Spoločenstva o verejnom obstarávaní, uvedených vo finančných dohodách s každou prijímajúcou krajinou
2	F	Bod 1		Výber projektov, podávanie ponúk a uzatváranie zmlúv podlieha predbežnému súhlasu Komisie
3	A	Článok 3 a bod 1	1.	<p>Minimálne kritéria a podmienky pre decentralizáciu riadenia do implementačných agentúr v kandidátskych krajinách .</p> <p>1. Minimálne kritériá pre posudzovanie schopností implementačných agentúr v kandidátskych krajinách žiadať pomoc.</p> <p>Komisia uplatní pri posúdení, ktoré implementačné agentúry v partnerských štátoch budú schopné riadiť pomoc na základe decentralizácie, nasledujúce kritériá:</p> <ul style="list-style-type: none"> (i) Mal by existovať kvalitne definovaný systém riadenia programu s vnútornými procesnými pravidlami a jasnými povinnosťami inštitúcií a jednotlivých osôb; (ii) Musí byť rešpektovaná zásada oddelenia právomocí, aby neexistovalo riziko stretu záujmov pri verejnom obstarávaní a vykonaní platieb; (iii) Musí byť k dispozícii primeraný personál pridelený pre danú úlohu. Tento personál musí mať vhodné auditné schopnosti a skúsenosti, jazykové schopnosti a musí byť plne vyškolený pre realizáciu programov Spoločenstva. <p>2.Minimálne podmienky pre decentralizáciu riadenia do implementačných agentúr</p>

(a)	(b)	(c)	(d)	(e)
Položka č..	Oddiel	Článok (alebo bod č.)	Odstavec	Ustanovenia, ktoré majú byť uskutočnené Slovenskou republikou v súlade s dohodou
				<p>v kandidátskych krajinách.</p> <p>S decentralizáciou do kandidátskych krajín s následnou kontrolou vykonávanou Komisiou je možné uvažovať pri implementačnej agentúre splňujúcej nasledovné podmienky:</p> <ul style="list-style-type: none"> (i) Preukázanie efektívnej vnútornej kontroly, vrátane nezávislej auditnej funkcie a efektívnym systémom účtovníctva a podávaním finančných správ, ktoré spĺňa medzinárodne prijaté auditné štandardy; (ii) Nedávno vykonaný finančný a prevádzkový audit preukazujúci efektívne a včasné riadenie pomoci Spoločenstva alebo vnútroštátnych opatrení podobnej povahy; (iii) Spoľahlivý vnútroštátny systém finančnej kontroly nad implementačnou agentúrou; (iv) Pravidlá pre verejné obstarávanie schválené Komisiou, ako spĺňajúce požiadavky Hlavy IX finančného nariadenia aplikovateľné na všeobecný rozpočet európskych spoločenstiev (viď článok 14.2.6 oddielu A prílohy k tejto dohode); (v) Závazok splnomocnenca pre Národný fond niest' plnú finančnú zodpovednosť za Program. <p>Týmto postupom nie je dotknuté právo Komisie a Účtovného dvora na kontrolu výdavkov.</p>
4	A	Článok 13	6	<p>Bod 4</p> <p>Ustanovenia tohto bodu nesmú ovplyvniť aplikáciu pravidiel v Slovenskej republike týkajúcich sa trestného stíhania alebo právnej spolupráce medzi kandidátskymi krajinami, ktoré sú menované v bode 8, a členskými štátmi EÚ</p> <p>Pod bod 4.1</p> <p>Pokiaľ sa Komisia rozhodne uskutočniť miestnu kontrolu a inšpekciu podľa tohto bodu, zabezpečí, aby neboli pri príslušných prevádzkovateľov (viď. 6) uskutočňované v rovnakej dobe a vzťahujúce sa na skutočnosti podobné kontrole a inšpekcii.</p> <p>Zoberie tiež do úvahy uskutočňované inšpekcie alebo inšpekcie už uskutočnené Slovenskou republikou na základe jej legislatívy, ktoré sa týkajú rovnakých skutočností.</p>

(a)	(b)	(c)	(d)	(e)
Položka č..	Oddiel	Článok (alebo bod č.)	Odstavec	Ustanovenia, ktoré majú byť uskutočnené Slovenskou republikou v súlade s dohodou
				<p>Pod bod 4.2. Komisia pripraví a uskutoční miestne kontroly a inšpekcie v úzkej spolupráci s orgánmi Slovenskej republiky, ktorým včas oznámi predmet, účel a právny dôvod kontrol a inšpekcií, aby tieto orgány mohli poskytnúť nevyhnutnú pomoc. Za týmto účelom sa môžu úradníci Slovenskej republiky zúčastniť miestnych kontrol a inšpekcií.</p> <p>Okrem toho, ak si to bude Slovenská republika priať, môžu byť miestne kontroly a inšpekcie vykonávané spoločne Komisiou a zodpovednými orgánmi Slovenskej republiky.</p> <p>Pod bod 4.3 Miestne kontroly a inšpekcie vykonáva Komisia u prevádzkovateľov, ktorým môžu byť uložené správne opatrenia a sankcie podľa bodu 6, ak existujú dôvody pre domnienku, že došlo k nezrovnalostiam. Cieľom uľahčiť Komisií uskutočňovanie takýchto kontrol a inšpekcií sa vyžaduje, aby prevádzkovatelia umožnili prístup do objektov, na pozemky, do dopravných prostriedkov a iných priestorov používaných k výkonu činností.</p> <p>V prípadoch, keď je to nevyhnutné k zisteniu, či došlo k nezrovnalostiam, môže Komisia uskutočniť miestne kontroly a inšpekcie u iných prevádzkovateľov, s cieľom získať od nich príslušné informácie o faktoch, ktoré tvoria predmet miestnych kontrol a inšpekcií.</p> <p>Pod bod 4.4 4.4.1 Miestne kontroly a inšpekcie vykonávajú v rámci oprávnenia a zodpovednosti Komisie jeho úradníci alebo iní pracovníci, ktorí sú riadne splnomocnení a už ďalej sa označujú ako "inšpektori Komisie". Pri týchto kontrolách a inšpekciách môžu asistovať osoby, ktoré sú pridelené Komisii ako národní odborníci.</p> <p>Inšpektori Komisie vykonávajú svoje právomoci na základe predloženia písomného oprávnenia preukazujúceho ich identitu a funkciu, spoločne s dokladom označujúcim predmet a účel miestnej kontroly a inšpekcie.</p>

(a)	(b)	(c)	(d)	(e)
Položka č..	Oddiel	Článok (alebo bod č.)	Odstavec	Ustanovenia, ktoré majú byť uskutočnené Slovenskou republikou v súlade s dohodou
				<p>Pri dodržaní tejto dohody, majú tieto osoby povinnosť riadiť sa procesnými normami ustanovenými právom Slovenskej republiky.</p> <p>4.4.2 Pri dodržaní tejto dohody, Komisia môže, so súhlasom Slovenskej republiky, požiadať úradníkov z kandidátskych krajín uvedených v bode 8, aby sa zúčastnili ako pozorovatelia, a vyžiadať si technickú pomoc od externých orgánov jednajúcich v rámci jej zodpovednosti.</p> <p>Komisia zabezpečí, aby vyššie uvedený úradníci a orgány dávali všetky záruky týkajúce sa technických schopností, nezávislosti a dodržiavanie služobného tajomstva.</p> <p>Pod bod 4.5</p> <p>4.5.1. Inšpektori Komisie majú prístup, bez toho, aby tým boli dotknuté ustanovenia tejto dohody a za rovnakých podmienok ako národní administratívni inšpektori a v súlade s národnou legislatívou, ku všetkým informáciám a dokumentácii o príslušných operáciách, ktoré sú vyžadované pre správne vykonávanie miestnych kontrol a inšpekcií. Môžu tiež využívať rovnaké inšpekčné vybavenie ako národní administratívni inšpektori a predovšetkým kopírovať príslušné dokumenty.</p> <p>Miestne kontroly a inšpekcie sa môžu týkať, najmä:</p> <ul style="list-style-type: none"> - účtovných kníh a dokumentov ako sú faktúry, zoznam termínov a podmienok, omeškania v platbách, vyhlásenie o použitých materiáloch a vykonanej práci, bankové výpisy, ktoré držia ekonomický operátori; - počítačových údajov; - výrobných, baliacich a dispečerských systémov a metód; - fyzických kontrol týkajúcich sa povahy a kvality tovarov alebo ukončených operácií; - preberania a kontrolovania vzoriek; - pokrokov v práci a investícií, pre ktoré boli poskytnuté finančné prostriedky, a využívania dokončených investícií; - rozpočtových a účtovných dokumentov, finančnej a technickej implementácie

(a)	(b)	(c)	(d)	(e)
Položka č..	Oddiel	Článok (alebo bod č.)	Odstavec	Ustanovenia, ktoré majú byť uskutočnené Slovenskou republikou v súlade s dohodou
				<p>subvencovaných projektov.</p> <p>4.5.2 Tam, kde sa to vyžaduje, má Slovenská republika, na základe odporúčania Komisie, prijať vhodné preventívne opatrenie v rámci národnej legislatívy, bez toho, aby tým bola dotknutá táto dohoda, najmä za účelom ochrany evidencie.</p> <p>Pod bod 4.6</p> <p>4.6.1 Informácie oznámené alebo získané v akejkoľvek forme v rámci tohto budú súčasťou služobného tajomstva a ochraňované rovnakým spôsobom ako sú ochraňované podobné informácie národnou legislatívou krajiny, ktorá ich obdržala a príslušnými ustanoveniami aplikovateľnými na inštitúcie spoločenstva.</p> <p>Tieto informácie môžu byť oznámené iba osobám pochádzajúcich z inštitúcií spoločenstva alebo zo Slovenskej republiky, ktorých funkcie vyžadujú, aby ich vedeli, a nesmú byť používané inštitúciami Spoločenstva pre účely iné ako je zabezpečenie efektívnej ochrany finančných záujmov Spoločenstva v kandidátskych krajinách a štátoch Spoločenstva. Tam, kde Slovenská republika uvažuje používať úradníkmi, zúčastňujúcimi sa v rámci jej autority ako pozorovatelia na, obdržané informácie na iné účely, v súlade s pod bodom 4.4.2, pri miestnych kontrolách a inšpekciách, musí sa dosiahnuť súhlas krajiny, kde bola informácia získaná.</p> <p>4.6.2 Komisia podá správu čo najskôr príslušnej autorite štátu na území ktorého bola vykonaná miestna kontrola a inšpekcia o akejkoľvek skutočnosti a podozrení týkajúcom sa nezrovnalosti, ktoré boli zistené v priebehu miestnych kontrol alebo inšpekcií. V každom prípade možno od Komisie žiadať informovanie horeuvedenej autority o výsledkoch takých kontrol a inšpekcií.</p> <p>4.6.3 Inšpektori Komisie zabezpečia, bez toho, aby boli týmto dotknuté ustanovenia tejto dohody, aby pri vypracovávaní ich správ bol braný ohľad na procedurálne požiadavky ustanovené v legislatíve Slovenskej republiky. Materiál a podklady, tak ako je to spomenuté v pod bode 4.5, musia byť pripojené v uvedených správach. Kde je vykonávaná inšpekcia spoločne, podľa druhého</p>

(a)	(b)	(c)	(d)	(e)
Položka č..	Oddiel	Článok (alebo bod č.)	Odstavec	Ustanovenia, ktoré majú byť uskutočnené Slovenskou republikou v súlade s dohodou
				<p>podparagrafu pod bodu 4.2, národný inšpektori, ktorí sa zúčastnia pri činnosti, musia tiež podpísať správu navrhnutú inšpektormi Komisie.</p> <p>4.6.4 Komisia zabezpečí, že, pri implementácii tohto bodu, jej inšpektori dodržiavajú národné ustanovenia a ustanovenia Spoločenstva o ochrane osobných údajov.</p> <p>4.6.5 Tam, kde ekonomickí operátori v pod bode 4.3 odmietajú vykonanie miestnej kontroly alebo inšpekcie, Slovenská republika, jednajúca v súlade s národnými pravidlami a bez toho, aby boli týmto dotknuté ustanovenia tejto dohody, ďalej poskytne inšpektorom Komisie takú pomoc, ktorú potrebujú na vykonanie ich povinností pri vykonávaní miestnych kontrol, alebo inšpekcií. Slovenská republika prijme všetky potrebné opatrenia, v súlade s národnou legislatívou.</p>
5	A	Článok 13	1(b)	Nezrovnalosťou sa rozumie akékoľvek porušenie ustanovenia tejto dohody vyplývajúce z konania alebo opomenutia prevádzkovateľa (viď. Bod 6), v dôsledku čoho by došlo ujme Spoločenstva vyplývajúcej z neodôvodnenej položky výdavkov.
6	A	Body 4 a 5		Správne opatrenia a sankcie je možné uložiť prevádzkovateľom, t.j. všetkým fyzickým alebo právnickým osobám alebo iným orgánom uznávaným vnútroštátnym právom (súkromné osoby, podniky, verejné zariadenia alebo regionálne a miestne úrady štátu), pokiaľ ich činnosť mohla viesť formou nesprávnej aplikácie tejto dohody k pokusu alebo spôsobeniu ujmy na príspevku Spoločenstva, a taktiež fyzickým a právnickým osobám, ktoré sa zúčastnili nesprávneho konania alebo od ktorých sa očakáva reakcia na nesprávne konanie s cieľom zamedziť jeho uskutočneniu.
7	A	Článok 13	6	<p>Pod bod 7.1</p> <p>7.1.1 Oznámenie o nezrovnalostiach vyplývajúcich z financovania Spoločenstvom sa podáva v súlade s ustanoveniami tohto bodu.</p> <p>Tieto ustanovenia nemajú vplyv na uplatňovanie noriem týkajúcich sa trestného konania v Slovenskej republike alebo súdnej spolupráce medzi kandidátskymi krajinami uvedenými v bode 8 a členskými štátmi v trestných veciach.</p>

(a)	(b)	(c)	(d)	(e)
Položka č..	Oddiel	Článok (alebo bod č.)	Odstavec	Ustanovenia, ktoré majú byť uskutočnené Slovenskou republikou v súlade s dohodou
				<p>Pod bod 7.2.</p> <p>7.2.1 Slovenská republika oznámi Komisii do troch mesiacov po uzavretí Viacročnej finančnej dohody:</p> <ul style="list-style-type: none"> - ustanovenia upravené v zákonoch, predpisoch, alebo v správnych úkonoch pre účely uplatňovania opatrenia podľa článku 13 odst. 1 oddielu A prílohy k tejto dohode, - hlavné ustanovenia týkajúce sa úloh a fungovania týchto úradov a orgánov a procedúr, za ktorých uskutočňovanie sú tieto úrady a orgány zodpovedné. <p>7.2.2 Slovenská republika oznámi bezodkladne Komisii akékoľvek zmeny informácií poskytnutých v súlade s pod bodom 7.2.1.</p> <p>7.2.3 Komisia preštuduje oznámenia Slovenskej republiky a oznámi jej závery, ktoré zamýšľa na základe týchto oznámení uskutočniť. Zostane v kontakte so Slovenskou republikou v rozsahu nevyhnutnom pre aplikáciu ustanovení tohto bodu.</p> <p>Pod bod 7.3</p> <p>7.3.1 Do dvoch mesiacov po skončení každého štvrťroku Slovenská republika oznámi Komisii akékoľvek nezrovnalosti, ktoré boli predmetom správneho alebo súdneho vyšetrovania.</p> <p>K tomuto účelu poskytne čo najviac podrobností o:</p> <ul style="list-style-type: none"> - ustanovení, ktoré bolo porušené, - povahe a výške výdavkov; v prípadoch, kedy neprišlo k žiadnej platbe, o čiastkach, ktoré by boli nesprávne vyplatené, ak by nezrovnalosť nebola odhalená, s výnimkou odhalenia pochybenia alebo nedbanlivosti pred uskutočnením platby, pokiaľ toto pochybenie alebo nedbanlivosť nevedli k žiadnej správnej alebo súdnej sankcii, - celkovej čiastke a jej rozdelení medzi rôzne zdroje financovania, - dotyčnom projekte a opatrení, - období alebo okamžiku, kedy prišlo k nezrovnalosti, - konaní, ktoré viedlo k nezrovnalosti,

(a)	(b)	(c)	(d)	(e)
Položka č..	Oddiel	Článok (alebo bod č.)	Odstavec	Ustanovenia, ktoré majú byť uskutočnené Slovenskou republikou v súlade s dohodou
				<ul style="list-style-type: none"> - spôsobu odhalenia nezrovnalosti, - vnútroštátnych úradoch alebo orgánoch, ktoré vypracovali úradnú správu o nezrovnalosti, - finančných dôsledkoch, odložení akejkoľvek platby a možnosti vymáhania finančných prostriedkov, - dátume a zdroji prvých informácií vedúcich k podozreniu, že prišlo k nezrovnalosti, - dátume, kedy bola vypracovaná úradná správa o nezrovnalosti, - popřípade, o Slovenskej republike a iných zúčastnených krajinách, - identite zúčastnených fyzických a právnických osôb, s výnimkou prípadov, kedy takáto informácia nemá žiadny význam pri riešení nezrovnalosti s ohľadom na povahu danej nezrovnalosti, <p>7.3.2 Pokiaľ niektoré z informácií uvedených v pod bode 7.3.1, a predovšetkým informácie týkajúce sa konania, ktoré viedlo k nezrovnalosti, a spôsobu jej odhalenia nie sú dostupné, Slovenská republika, ak je to možné, dodá chýbajúce informácie pri predkladaní nasledujúcej štvrtročnej správy o nezrovnalostiach podávanej na Komisiu.</p> <p>Pod bod 7.4 Slovenská republika musí okamžite oznámiť Komisii akúkoľvek zistenú alebo predpokladanú nezrovnalosť v prípade obáv, že:</p> <p>(a) tieto môžu mať v krátkom čase dopad mimo jej územia, a/alebo</p> <p>(b) bola použitá nová metóda podvodu</p> <p>Taká správa musí byť, ak je to potrebné, poslaná zároveň do iných príslušných kandidátskych krajín a štátov EÚ.</p> <p>Pod bod 7.5 7.5.1 Počas dvoch mesiacov nasledujúcich po skončení každého štvrtroku, Slovenská republika bude informovať, s odkazom na akúkoľvek predchádzajúcu správu vypracovanú v rámci Pod bodu 7.3., o postupoch, ktoré boli zavedené následne po zistení nezrovnalostí, ktoré boli Komisii už v predchádzajúcom období úradne oznámené, a o dôležitých zmenách vyplývajúcich z toho,</p>

(a)	(b)	(c)	(d)	(e)
Položka č..	Oddiel	Článok (alebo bod č.)	Odstavec	Ustanovenia, ktoré majú byť uskutočnené Slovenskou republikou v súlade s dohodou
				<p>vrátane:</p> <ul style="list-style-type: none"> - čiastok, ktoré boli, alebo sa očakáva, že sa budú musieť vrátiť, - dočasných bezpečnostných opatreniach prijatých Slovenskou republikou na zabezpečenie navrátenia nesprávne vyplatených čiastok, - súdne a administratívne postupy zavedené za účelom navrátenia nesprávne vyplatených čiastok a zavedenia sankcií, - dôvody pre akékoľvek zrušenie procedúr navrátenia čiastok; Komisia musí byť, ak je to možné, úradne oboznámená pred prijatím takeého rozhodnutia, - akéhokoľvek zrušenia trestného stíhania. - Slovenská republika musí úradne hlásiť Komisii o administratívnych a súdnych rozhodnutiach, alebo o hlavných bodoch z týchto rozhodnutí, týkajúcich sa ukončenia týchto postupov. <p>7.5.2 Bez toho, aby tým bol dotknutý článok 14.2.8 Oddielu A prílohy k tejto dohode, ak Slovenská republika dôjde k záveru, že nejaká čiastka nemôže byť úplne vrátená, alebo sa neočakáva, že bude úplne vrátená v špeciálnej správe informuje Komisiu o nevrátenom množstve .</p> <p>7.5.3 V prípade uvedenom v bode 7.5.2, bez toho, aby bol dotknutý článok 14.2.8 Oddielu A, Komisia môže výslovne požadovať, aby Slovenská republika pokračovala v procese domáhania sa.</p> <p>7.5.4 Ak tak orgány Slovenskej republiky rozhodnú, na výslovnú požiadavku Komisie začať alebo pokračovať v právnom konaní za účelom vrátenia nesprávne zaplatenej čiastky, Komisia môže, bez toho, aby bol dotknutý Článok 14.2.8 Oddielu A, Komisia sa môže zaviazat', že uhradí Slovenskej republike právne poplatky a náklady vyplývajúce zo súdneho konania po predložení účtovných dokladov, dokonca aj v prípade ak konanie bolo neúspešné.</p> <p>Pod bod 7.6 V prípade, že sa v predmetnom období nevyskytnú žiadne nezrovnalosti, o ktorých by bolo potrebné referovať, Slovenská republika o tomto informuje Komisiu v rovnakom časovom období</p>

(a)	(b)	(c)	(d)	(e)
Položka č..	Oddiel	Článok (alebo bod č.)	Odstavec	Ustanovenia, ktoré majú byť uskutočnené Slovenskou republikou v súlade s dohodou
				<p>ako je stanovené v Pod bode 7.3.1.</p> <p>Pod bod 7.7</p> <p>7.7.1 Komisia udržuje primerané vzťahy so Slovenskou republikou za účelom doplnenia informácií poskytnutých ohľadne nezrovnalostí uvedených v Pod bode 7.3, ohľadne postupov uvedených v Pod bode 7.5 a predovšetkým ohľadne možností vrátenia.</p> <p>7.7.2 Bez ohľadu na vzťahy spomenuté v Pod bode 7.7.1, Komisia informuje Slovenskú republiku, o nezrovnalostiach, ktorých povaha naznačuje, že podobné alebo rovnaké praktiky sa môžu vyskytnúť vo viacerých krajinách.</p> <p>7.7.3 Komisia organizuje informačné stretnutia pre predstaviteľov kandidátskych krajín menovaných v Bode 8 za účelom skúmania spolu s nimi informácií obdržaných v zmysle Pod bodov 7.3, 7.4, 7.5 a v zmysle Pod bodu 7.7, a predovšetkým ohľadne skúseností, ktoré odtiaľ možno získať v súvislosti s nezrovnalosťami, preventívnymi opatreniami a právnych úkonov.</p> <p>7.7.4 Na žiadosť Slovenskej republiky alebo Komisie, Slovenská republika a Komisia sa musia navzájom poradiť za účelom uzatvorenia všetkých právnych medzier odporujúcich záujmom Spoločenstva, ktoré sa zistia v priebehu implementácie ustanovení.</p> <p>Pod bod 7.8</p> <p>7.8.1 Slovenská republika a Komisia príjmu všetky potrebné preventívne opatrenia k zabezpečeniu toho, že všetky informácie, ktoré si vzájomne vymieňajú, zostanú dôverné.</p> <p>7.8.2 Informácie spomenuté najmä v tomto bode nesmú byť zasielané osobám iným než tým v Slovenskej republike alebo v inštitúciách Spoločenstva, ktorých povinnosti vyžadujú mať prístup k týmto informáciám, ak s tým krajina výslovne nesúhlasila.</p> <p>7.8.3 Mená fyzických a právnických osôb môžu byť zverejnené alebo poskytnuté inej kandidátskej</p>

(a)	(b)	(c)	(d)	(e)
Položka č..	Oddiel	Článok (alebo bod č.)	Odstavec	Ustanovenia, ktoré majú byť uskutočnené Slovenskou republikou v súlade s dohodou
				<p>krajine menovanej v bode 8, členskej krajine alebo inštitúcii Spoločenstva, iba kde je to potrebné na predchádzanie alebo stíhanie alebo na zistenie či sa spomínaná nezrovnalosť skutočne stala.</p> <p>7.8.4 Informácia postúpená alebo získaná v akejkoľvek podobe v súlade s týmto Bodom bude krytá profesionálnou dôvernosťou a chránená rovnakým spôsobom ako je chránená podobná informácia národnou legislatívou krajiny, ktorá ju prijala a príslušnými ustanoveniami platnými pre inštitúcie Spoločenstva.</p> <p>Okrem toho tieto informácie nebudú použité pre iné účely ako tie, ktoré sú ustanovené v tomto bode, iba ak by orgány, ktoré ich poskytli dali k tomu výslovný súhlas a za predpokladu, že platné ustanovenia národnej legislatívy, v ktorej má sídlo prijímateľský orgán nezakazuje takéto poskytnutie a používanie.</p> <p>7.8.5 Pod body 7.8.1 až 7.8.4 nebudú v žiadnom právnom úkone alebo postupoch následne zavedených pre nesúlad s touto dohodou brániť použitiu informácií obdržaných v súlade s týmto bodom. Príslušný národný orgán, ktorý poskytol túto informáciu, by mal byť ďalej informovaný o takomto použití.</p> <p>7.8.6 Ak Slovenská republika oznámi Komisii, že fyzická alebo právnická osoba, ktorej meno bolo oznámené Komisii, v súlade s týmto bodom, že pri ďalšom zisťovaní sa ukázalo, že uvedená osoba nebola zapletená do nezrovnalosti, Komisia bude o tejto skutočnosti ďalej informovať všetkých tých, ktorým bola táto informácia poskytnutá. Takáto osoba prestane byť považovaná v zmysle predchádzajúceho oznamu za zapojenú do predmetnej nezrovnalosti.</p> <p>Pod bod 7.9 Čiastky spätne získané budú zdieľané Slovenskou republikou a Spoločenstvom v pomere k výdavkom, ktoré už boli nimi vynaložené za predpokladu, že dlh nebol odpísaný v súlade s pravidlom v Článku 14.2.8 Oddielu A prílohy k tejto dohode.</p>

(a)	(b)	(c)	(d)	(e)
Položka č..	Oddiel	Článok (alebo bod č.)	Odstavec	Ustanovenia, ktoré majú byť uskutočnené Slovenskou republikou v súlade s dohodou
				Pod bod 7.10 7.10.1 Tam, kde sa nezrovnalosti vzťahujú k čiastkam menším než 170 000 Sk účtovaným pre rozpočet Spoločenstva, Slovenská republika nepredloží Komisii informáciu uvedenú v Pod bode 7.3 a 7.5, ak tá to výslovne nevyžaduje.
8	A	Článok 14	2.6	Bulharská republika, Česká republika, Estónska republika, Maďarská republika, Litovská republika, Lotyšská republika, Poľská republika, Rumunsko, Slovenská republika a Slovinská republika.
9	A	Článok 12	3	Pod bod 9.1 9.1.1. Úlohou zmierovacieho orgánu je: (a) preskúmať akúkoľvek vec predloženú Slovenskou republikou, ktoré Komisia, po zistení poznatkov podľa článkov 12 oddielu A prílohy k tejto dohode a dvojstranných jednaní o týchto poznatkoch, formálne oznámi, s ohľadom na článok 12 oddielu A a tohto bodu tohto oddielu, že došla k záveru, že niektoré položky výdavkov vynaložených Slovenskou republikou nemožno v rámci programu uhradiť, (b) pokúsiť sa zmierniť rozdielne stanoviská Komisie a Slovenskej republiky, a (c) po skončení svojich vyšetrení vypracovať správu o výsledkoch svojho úsilia o zmierenie, s akýmkoľvek poznámkami, ktoré považuje za užitočné, pokiaľ všetky alebo niektoré súčasti sporu zostali nevyriešené. 9.1.2 Pre účely následných fáz procesu schvaľovania účtov: (a) stanoviskom orgánu nie je dotknuté konečné rozhodnutie Komisie o schválení účtov; (b) skutočnosťou, že otázka nebola predložená orgánu, nie je krajina, ktorá obdržala oznámenie Komisie v zmysle pod bodu 9.1.1 (a), dotknutá. Pod bod 9.2 9.2.1 Slovenská republika musí vec predložiť orgánu do tridsiatich pracovných dní po obdržaní

(a)	(b)	(c)	(d)	(e)
Položka č..	Oddiel	Článok (alebo bod č.)	Odstavec	Ustanovenia, ktoré majú byť uskutočnené Slovenskou republikou v súlade s dohodou
				<p>oznámenia uvedeného v pod bode 9.1.1. (a), a to tak., že zašle odôvodnenú žiadosť o zmierovacie konanie sekretariátu zmierovacieho orgánu, ktorého adresa je uvedená v oznámení Komisie.</p> <p>9.2.2 Žiadosť o zmierovacie konanie je prípustná iba v prípadoch, kedy finančná úprava doporučovaná Komisiou pre príslušné opatrenie: bud' <ul style="list-style-type: none"> - presahuje 0,5 miliónov EURO; alebo - predstavuje viac než 25 % celkových ročných výdavkov Slovenskej republiky pre dané opatrenie. Naviac, pokiaľ Slovenská republika v priebehu dvojstranných rokovaní uvedených v pod bode 9.1.1 (a) prehlási a doloží, že vec predstavuje jednu zo zásad týkajúcich sa pravidiel Spoločenstva, predseda orgánu môže prehlásiť žiadosť o zmierovacie konanie za prípustnú.</p> <p>9.2.3 Sekretariát orgánu potvrdí prijatie žiadosti o zmierovacie konanie.</p> <p>9.2.4 Orgán uskutoční svoje zisťovania pokiaľ možno čo najmenej formálnym spôsobom a čo najrýchlejšie, vychádzajúc z dôkazov v spise a zo spravodlivého vypočúvania Komisie a príslušných národných orgánov. Po skončení svojho vyšetrovania im zašle správu uvedenú v pod – bode 9.1.1 (a)</p> <p>9.2.5 Pokiaľ sa orgánu do 4 mesiacov od predania prípadu nepodarí zmieriť stanoviská Komisie a Slovenskej republiky, zmierovacie konanie sa považuje za neúspešné. V správe stanovenej v pod bode 9.1.1 (a) sa uvedú dôvody, prečo nebolo možno stanoviská zmieriť.</p> <p>9.2.6 Správa vypracovaná v stanovenej lehote sa zašle: <ul style="list-style-type: none"> - štátu, ktorý vec orgánu poskytol; - ostatným kandidátskym krajinám ; a - Komisii, pokiaľ sa navrhuje vydanie rozhodnutia o schválení účtov. </p>

(a)	(b)	(c)	(d)	(e)
Položka č..	Oddiel	Článok (alebo bod č.)	Odstavec	Ustanovenia, ktoré majú byť uskutočnené Slovenskou republikou v súlade s dohodou
				<p>Pod bod 9.3</p> <p>9.3.1. Orgán sa stretne na ústredí Komisie. Sekretariát orgánu zaobstará personál Komisie.</p> <p>9.3.2. Žiaden člen sa nesmie zúčastniť na práci orgánu alebo podpisovať správu, iba ak bol osobne zahrnutý do tejto oblasti v predošlom úrade.</p> <p>9.3.3. Bez zaujatosti voči pod bodu 9.3.2., správy musia byť prijaté v absolútnej väčšine zúčastnených členov, orgán je uznášaniaschopný pri prítomnosti troch členov.</p> <p>Správy budú podpísané predsedom a členmi, ktorí sa zúčastnili na rokovaníach. Títo budú evidovaní sekretariátom.</p> <p>Pod bod 9.4</p> <p>9.4.1. Členovia orgánu vykonávajú svoje úlohy nezávisle, nevyhľadávajú a ani neprijímajú inštrukcie od žiadnej vlády alebo orgánu.</p> <p>9.4.2. Členovia orgánu nesmú podávať žiadne informácie, ktoré získali v priebehu práce pre orgán. Takéto informácie sú dôverné a sú predmetom služobného tajomstva.</p>
10	A	Článok 14	2.7	<p>Verejnými orgánmi, ktoré udeľujú zákazky, sú štát, regionálne alebo miestne úrady, verejnoprávne orgány, združenia jedného alebo viacerých takýchto verejnoprávných orgánov. Verejnoprávnym orgánom sa rozumie akýkoľvek orgán:</p> <ul style="list-style-type: none"> - zriadený ku konkrétnemu účelu plnenia potrieb všeobecného záujmu, ktorý nemá priemyselný alebo komerčný charakter, - ktorý má právnu subjektivitu, - ktorý je z väčšej časti financovaný štátom, regionálnymi alebo miestnymi úradmi alebo inými verejnoprávnymi orgánmi, alebo ktorý podlieha dozoru týchto orgánov, alebo ktorý má správny, riadiaci alebo dozorný orgán, ktorého viac ako polovica členov je menovaná štátom, regionálnymi alebo miestnymi úradmi alebo inými verejnoprávnymi orgánmi.

ČASŤG

UROVNÁVANIE SPOROV - PROGRAM-SAPARD

Časť G

Urovnávanie sporov – program SAPARD

1. Akýkoľvek spor medzi zmluvnými stranami, týkajúci sa tejto dohody, ktorý nie je zmluvnými stranami urovnaný, rozhodne po uskutočnení arbitrážneho konania Arbitrážny súd v súlade s bodom 2až 7 tohoto oddielu.
2. Každá zmluvná strana má právo zahájiť proces urovnania sporu. Každá strana menuje svojho arbitra do troch mesiacov po zahájení procesu.
3. Arbitrážny súd zriadený pre každý jednotlivý prípad bude pozostávať z troch arbitrov vymenovaných nasledovne:
  - jedného arbitra menuje Slovenská republika,
  - jeden arbiter bude vymenovaný Komisiou,
  - jeden arbiter bude menovaný na základe dohody strán, alebo pokiaľ sa nedohodnú, tak prezidentom Súdneho dvora Európskych spoločenstiev.
4. Pokiaľ ktorákoľvek zo zmluvných strán nevymenuje svojho arbitra do troch mesiacov od obdržania žiadosti o arbitrážnom konaní, menuje tohoto arbitra prezident Súdneho dvora Európskych spoločenstiev.
5. Pokiaľ ktorýkoľvek arbiter odstúpi, zomrie, alebo sa stane neschopným konania, bude menovaný iný arbiter v súlade s bodmi 2,3 a 4, ktorý má všetky právomoci a povinnosti pôvodného arbitra.
6. Arbitrážny súd prizera k príslušnému precedenčnému právu Európskeho súdneho dvora.
7. Všetky rozhodnutia sa prijímajú väčšinou hlasov arbitrážneho súdu. Arbitrážne konanie bude stanovené arbitrážnym súdom. Jeho rozhodnutia sú záväzné pre obe zmluvné strany. Každá zmluvná strán znáša náklady svojho vlastného arbitra a svojho zastúpenia v arbitrážnom konaní; ostatné náklady znášajú zmluvné strany rovnakým dielom.